

FENT COOPERATIVES

Pla de suport i foment del
cooperativisme
de la Comunitat Valenciana
2025 – 2026

NOTÍCIES DE L'ECONOMIA SOCIAL I COOPERATIVA · COMUNITAT VALENCIANA

APROVAT EL III PLA 'FENT COOPERATIVES', DE SUPORT I FOMENT DEL COOPERATIVISME A LA COMUNITAT VALENCIANA (2025-2026)

L'Administració pública valenciana ha reafirmat el seu compromís pel foment del cooperativisme aprovant, en el marc del Consell Valencià del Cooperativisme, el tercer Pla 'Fent Cooperatives' per al període 2025-2026. La seua elaboració ha sigut coparticipada per l'Administració, el sector cooperatiu i l'àmbit acadèmic. Este pla, com els anteriors, constituïx una guia per a prioritzar les mesures de suport de la Generalitat. La tercera edició s'ha focalitzat en menys mesures, un total de 50, i s'ha prioritzat el seguiment de l'execució del pla amb indicadors, com a mecanisme de millora de l'eficàcia d'esta política pública.

El Consell Valencià del Cooperativisme, òrgan de composició paritària entre el Consell de la Generalitat i la Confederació de Cooperatives de la Comunitat Valenciana (Concoval), ha aprovat i publicat el III Pla Fent Cooperatives, de suport i foment del cooperativisme a la Comunitat Valenciana (2025-2026). En la seua redacció han participat els professors Belén Català Estada i Rafael Chaves Ávila (IUDESCOOP i CIRIEC-Espanya), juntament amb Nardi Alba Benaches, directo-

ra de Concoval, i Adrián Broz Lofiego i Ángel García Ortiz, de Florida Universitària.

Segons els seus autors, el tercer Pla Fent Cooperatives aspira a mantindre el prestigi que va obtindre el segon Pla i a constituir una guia per a l'Administració pública, principalment autonòmica, i també per a les pròpies organitzacions representatives del sector; a l'hora de definir i desplegar les seues polítiques de suport i foment del cooperativisme valencià durant els

pròxims anys. Entre els èxits del segon Pla destaquen l'aprovació de diverses normes com la Llei 3/2023, de 13 d'abril, d'habitatges col·laboratius de la Comunitat Valenciana, però sobretot el Decret llei 4/2023, de 10 de març, del Consell, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de Cooperatives de la Comunitat Valenciana.

El tercer pla de suport i foment del cooperativisme a la Comunitat Valenciana suposa una revisió actualitzada del pla Fent Cooperatives II, inicialment projectat per al període 2021-2022. Per a la seua elaboració s'han recaptat, sistematitzat i contemplat les propostes i consideracions formulades durant un procés participatiu previ.

Les cooperatives com a model

En el Pla es recorda que les cooperatives constitueixen un model empresarial democràtic i participatiu que genera riquesa, ocupació, innovació, benestar social i cohesió territorial d'una manera més equitativa i sostenible. A la Comunitat Valenciana operen 2.704 empreses cooperatives presents en totes les branques d'activitat econòmica i en totes les comarques. Aquestes empreses ocupen directament 61.073 persones, associen aproximadament 2,7 milions de persones i generen un volum de vendes superior als 8.971 milions d'euros, cosa que representa el 7,1% del PIB de la Comunitat.

Diverses resolucions i recomanacions oficials d'organismes internacionals reconeixen la utilitat per al desenvolupament sostenible de l'economia social i de les cooperatives, i insten els governs nacionals i regionals, entre ells el Govern valencià, a implementar polítiques públiques per al seu foment. Organitzacions internacionals com l'ONU, l'OIT i l'OCDE han aprovat resolucions i recomanacions clau en la matèria aquests tres últims anys.

El document recorda també que existeix un mandat constitucional, estatutari, de les Corts Valencianes i del Consell per al foment del cooperativisme. El propi art. 80.4 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana arreplega el mandat exprés al foment del cooperativisme.

Millorar la competitivitat de les cooperatives

Pel que fa a la visió del tercer pla biennal, el Consell Valencià del Cooperativisme ha coincidit a assenyalar que, essencialment, és vàlida la del primer i segon pla, ja que es tracta d'una mirada a llarg termini: aconseguir una millora en la competitivitat de les cooperatives valencianes.

Aquesta millora s'ha d'aconseguir a través de quatre eixos fonamentals: el creixement sostenible (social, econòmic i mediambiental); l'increment de l'ocupació de qualitat (estable i productiva); l'avanç en la presència igualitària de dones i joves en els àmbits

Redactors del Fent Cooperatives III. D'esq. a dta. Rafael Chaves, Belén Català, Nardi Alba, Ángel García i Adrián Broz.

empresarials de responsabilitat, i l'extensió dels valors i principis propis del model cooperatiu a la resta del teixit empresarial valencià.

Així mateix, igual que en el segon Pla, es continua representant l'impacte de les diferents mesures en els ODS (Objectius de Desenvolupament Sostenible) i també s'identifiquen els òrgans gestors de cadascuna d'elles. Pel que fa al nombre de mesures, es manté en 50. Algunes de les mesures del segon pla s'han mantingut, altres han sigut revisades i actualitzades, i també se n'han afegit de noves.

El tercer Pla, d'altra banda, posa el focus en el seguiment. Per a això s'ha realitzat un exercici de profunda revisió dels indicadors amb el propòsit que siga viable l'obtenció de dades, de manera que es puga avaluar de forma ràpida i contínua la execució

del pla, cosa que es considera imprescindible per a garantir la seua efectivitat. Açò implica que cobrarà molta importància el seguiment semestral que ha de fer el Consell Valencià del Cooperativisme.

Sis eixos estratègics

El tercer Pla 'Fent Cooperatives' proposa 6 eixos estratègics, que són els que marquen la definició dels objectius i de les mesures en què es desplega. Aquests eixos estratègics són:

- Transformació de l'economia valenciana, mitjançant el foment del cooperativisme com a vehicle per a una transició ecològica i digital justa.
 - Desenvolupament del "múscul empresarial cooperatiu", mitjançant la millora de la competitivitat, la mida i el nivell de rendiment de les cooperatives valencianes.
 - Desenvolupament de la pol·linització cooperativa de l'economia valenciana, a través de la creació de les condicions per a la multiplicació de les cooperatives en tot el territori i l'economia de la Comunitat.
 - Desenvolupament de la innovació social cooperativa:
- En sectors innovadors i de creixement (digital, medi ambient, creativitat, cures, així com en els ecosistemes prioritzats per l'Estratègia Industrial Europea per a l'economia social -sector agroalimentari, ener-

gies renovables, salut, indústries culturals i creatives, turisme i comerç minorista)

- En noves modalitats cooperatives (comunitats energètiques, cooperatives d'emprenedors, cooperatives escolars, habitatge col·laboratiu (cohousing), cooperatives de serveis públics, etc.)

- En formes innovadores de col·laboració públic-privada.

• Reforç del compromís social de les cooperatives i la seua visualització en la societat.

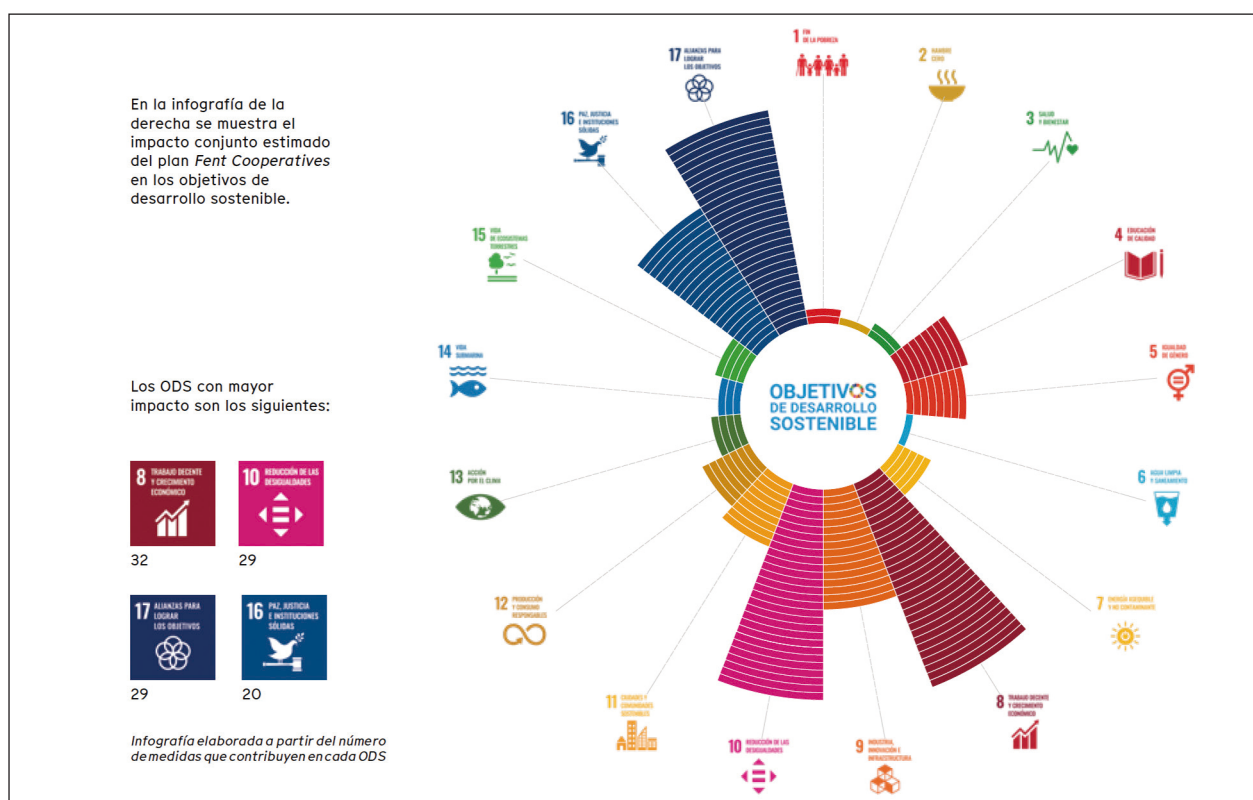
• Millora de la qualitat de l'ecosistema institucional cooperatiu a la Comunitat Valenciana.

Set línies estratègiques

Per a la definició de les línies estratègiques del Fent Cooperatives s'ha partit de l'avaluació del segon Pla, així com de les prioritats assenyalades per les persones que han participat en les diferents fases durant el procés d'elaboració de la proposta. Així, s'ha constatat primerament que l'execució del segon pla biennal s'ha vist ressentida sobretot en tres capítols, que s'han incorporat per a afavorir-ne el desenvolupament futur: (i) finançament, (ii) governança i eficiència de les administracions públiques, i (iii) col·laboració públic-privada.

Com a resultat de tot això, el tercer Pla ha quedat estructurat en set línies estratègiques:

Estimació de l'Impacte conjunt del 'Fent Cooperatives' en els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Línia 1: Desenvolupament econòmic-empresarial, finançament, ocupació i digitalització

Línia 2: Desenvolupament societari

Línia 3: Desenvolupament mediambiental i territorial

Línia 4: Col·laboració públic-privada

Línia 5: Comunicació, formació i investigació

Línia 6: Estructura representativa i participació institucional

Línia 7: Governança de l'Administració pública del cooperativisme

I cinquanta mesures

Finalment, el document desenvolupa, una a una, les 50 mesures del pla Fent Cooperatives, amb detall dels indicadors per al seu seguiment, així com dels centres gestors que intervenen en qualitat de responsables,

finançadors o col·laboradors. També s'hi assenyalen els ODS en què té un major impacte cadascuna de les cinquanta mesures.

Amb tot, el nou pla 'Fent Cooperatives' no sols actualitza les estratègies d'impuls al cooperativisme, sinó que també el situa en el centre de la transformació productiva, digital i ecològica del territori valencià. El seu enfocament integral -que abasta des del finançament i la formació fins a la innovació i la governança- converteix el pla en una eina exemplar de planificació pública, capaç d'enfortir el teixit empresarial valencià i projectar els valors cooperatius com a motor de cohesió social i progrés sostenible.

Document disponible en: <https://concoval.es/wp-content/uploads/2025/10/Fent-Cooperatives-2025-2026-VAL.pdf>.

Les 50 mesures del 'Fent Cooperatives' III

Línia 1. Desenvolupament econòmic-empresarial, finançament, ocupació i digitalització

Mesura 1.- Foment de la transformació en cooperatives d'empreses mercantils en crisi, processos concursals o amb problemes de relleu generacional.

2.- Elaboració i execució de plans estratègics de desenvolupament empresarial orientats a promoure de manera viable la innovació tecnològica i social en cooperatives existents i de nova creació, primant l'exploració de nous mercats (especialment en sectors emergents), la internacionalització, l'adaptació a la transició ecològica i la transformació digital (TIC, Big Data, intel·ligència artificial, blockchain, indústria 4.0).

3.- Impuls de formats cooperatius innovadors com les cooperatives d'emprenedoria, les cooperatives d'iniciativa social, les cooperatives polivalents i altres figures cooperatives emergents.

4.- Desenvolupament del capital humà de les cooperatives: formació de les persones sòcies i treballadores en els àmbits societari, empresarial i professional, i contractació de personal tècnic qualificat.

5.- Promoció de l'augment de la dimensió empresarial de les cooperatives (volum de negoci, nº de persones sòcies i llocs de treball) per qualsevol de les vies possibles: creixement intern, creixement extern (fusions/integracions) i aliances estratègiques (intercooperació de cooperatives de diferent mida i sector).

6.- Foment de la capacitat i autonomia financera de les cooperatives.

7.- Subscripció d'un conveni amb les cooperatives de crèdit per a la prestació de serveis financers de la Generalitat i del sector públic valencià.

8.- Constitució d'un fons de finançament específic en l'IVF, en coordinació amb la seua unitat de desenvolupament de projectes, per dotar d'una línia de crèdit que canalitze recursos de diverses fonts (Generalitat, Estat, Unió Europea, estalvi de la societat civil valenciana, moviment cooperatiu).

9.- Revisió i ampliació dels incentius a l'autoocupació cooperativa i dels incentius regulats en el programa d'ajudes per a la incorporació de persones aturades com a sòcies treballadores en cooperatives.

10.- Estímul de la presència del cooperativisme en l'ecosistema d'emprenedoria i innovació de la Comunitat i incorporació de personal especialitzat en cooperatives en els serveis públics d'assessorament a persones emprenedores.

11.- Foment de programes d'autoocupació cooperatiu en les polítiques dirigides a col·lectius específics (dones i joves).

12.- Desenvolupament d'instruments de finançament per a la transformació digital de les cooperatives.

13.- Formació en competències digitals de membres i líders de les cooperatives per impulsar la seua modernització i competitivitat en el mercat digital.

Línia 2. Desenvolupament societari

14.- Foment de bones pràctiques en matèria d'organització interna i participació cooperativa entre sòcies i socis, personal directiu, membres de consells rectors i persones aspirants a adquirir la condició de sòcies mitjançant programes de formació en governança cooperativa.

15.- Promoció de l'accés de joves i dones als llocs de direcció de les cooperatives i com a personal tècnic qualificat.

16.- Foment de la incorporació de dones i joves als consells rectors de les cooperatives.

17.- Suport a l'elaboració de memòries de sostenibilitat i responsabilitat social en les cooperatives com a instrument de gestió que incrementa la competitivitat i fomenta el desenvolupament sostenible i la cohesió social.

18.- Estímul de la incorporació de les cooperatives al Registre d'Entitats Valencianes Socialment Responsables.

Línia 3. Desenvolupament mediambiental i territorial

19.- Impuls de la participació i col·laboració de les entitats de l'administració local en projectes d'impacte territorial en els quals intervinguen o participen cooperatives.

20.- Incentivació de la presència activa de les cooperatives en els òrgans, plataformes, plans i accions generades en el seu entorn local.

- 21.- Promoció del cooperativisme en les accions, estratègies i projectes d'actuació per als municipis en risc de despoblament.
- 22.- Desenvolupament de nous models de negoci cooperatius basats en els principis de l'economia circular.

Línia 4: Col·laboració públic-privada

- 23.- Suport a la transició ecològica, l'eficiència energètica, la neutralitat en carboni i l'adaptació al canvi climàtic de les cooperatives.
- 24.- Foment de la producció cooperativa com a producte de proximitat (km 0) en la cadena de valor.
- 25.- Promoció del rol de les cooperatives com a mecanisme d'educació ambiental.
- 26.- Desenvolupament de campanyes de divulgació i formació que impulsen la col·laboració públic-privada entre les cooperatives i les administracions local i autonòmica, amb l'objecte de donar a conèixer els instruments jurídics disponibles per a això, de sensibilitzar sobre la idoneïtat de la fórmula cooperativa per a dur a terme aquestes iniciatives, i de proporcionar suport tècnic al personal funcionari implicat per tal d'aportar seguretat jurídica a les operacions.
- 27.- Foment de la participació de les administracions públiques en projectes econòmics d'interès local desenvolupats per cooperatives de serveis públics, d'emprenedoria o de comunitats energètiques, i modificació de la regulació que impedeix a la Generalitat participar en el capital social de les cooperatives.
- 28.- Generalització de les instruccions per a implementar criteris de solvència tècnica social i foment de les licitacions mitjançant el procediment d'associació per a la innovació.
- 29.- Estimul de la qualificació de les cooperatives d'iniciativa social i de les no lucratives, així com de la seua declaració d'utilitat pública per afavorir la prestació per part d'aquestes en serveis d'interès econòmic general.
- 30.- Impuls d'accions que reconeguen la idoneïtat de la fórmula cooperativa per a la constitució de comunitats energètiques i afavorisquen la transformació en cooperativa sota altres formes jurídiques.

Línia 5: Comunicació, formació i investigació

- 31.- Desenvolupament de projectes cooperatius amb una visió innovadora sobre solars i edificis públics en desús mitjançant la instrumentalització de tècniques de contingut patrimonial (concessions demaniales, drets de superfície, cessió d'ús, promoció delegada, arrendament operatiu i altres figures).
- 32.- Inclusió de clàusules de contingut social en les diferents fases d'adjudicació d'un negoci patrimonial (solvència i valoració d'ofertes).
- 33.- Elaboració de materials divulgatius i d'informes que serveixen, d'una banda, com a eines de comunicació, visualització, formació i construcció del discurs cooperatiu modern i, d'altra banda, per a donar suport amb dades objectives al disseny i avaluació de polítiques públiques en matèria de cooperatives, així com a l'evolució de les seues magnituds.
- 34.- Suport a projectes d'investigació conjunts entre organitzacions cooperatives, universitats i els seus centres adscrits, entitats públiques i cooperatives.
- 35.- Recopilació, sistematització i publicació de dades estadístiques i censals de les cooperatives conforme al previst en la legislació cooperativa.
- 36.- Divulgació del cooperativisme i bones pràctiques entre els mitjans de comunicació i xarxes socials.
- 37.- Desenvolupament d'una estratègia de marca cooperativa que permeta millorar la notorietat i el posicionament del cooperativisme valencià.
- 38.- Inclusió del cooperativisme valencià en la nova llei de senyes d'identitat de la Comunitat Valenciana.
- 39.- Formulació i coordinació, per part del Consell Valencià del Cooperativisme, d'un mòdul de formació en gestió integral i cultura organitzacional de cooperatives dirigit a les persones sòcies i al personal tècnic i directiu de les cooperatives, i també a qui desempenyen tasques relacionades amb el cooperativisme en les administracions públiques de la Comunitat Valenciana.

Línia 6: Estructura representativa i participació institucional

- 40.- Desenvolupament de programes en col·laboració amb la Conselleria d'Educació, Cultura, Universitats i Ocupació per a l'impuls de les cooperatives escolars, com a eina pedagògica en els nivells d'educació infantil, primària i secundària, orientada a la generació d'una cultura cooperativa entre l'alumnat i a la promoció d'una ocupació sostenible i de qualitat per al futur.
- 41.- Millora dels instruments d'inserció laboral en cooperatives, mitjançant la inclusió del cooperativisme en els programes de formació professional per a l'ocupació, el desenvolupament de la formació dual de l'alumnat de les cooperatives d'ensenyament que imparteixen cicles de formació professional reglada, i la introducció de formació cooperativa en els postgraus universitaris orientats a la creació o gestió d'empreses.
- 42.- Impuls d'accions que reforcen la integració de les cooperatives i les seues entitats associatives en l'estructura de representació regulada en la legislació autonòmica sobre cooperativisme.
- 43.- Consolidació del lideratge de les cooperatives en la coordinació d'actuacions conjuntes amb la resta d'entitats d'economia social de la Comunitat Valenciana en àmbits d'interès comú.
- 44.- Incorporació de les entitats representatives de les cooperatives valencianes en les plataformes i òrgans consultius de la Generalitat amb competències en matèries d'interès socioeconòmic (diàleg social).
- 45.- Articulació d'una mesa de treball sobre cooperativisme en Les Corts, l'actuació de la qual es desplegue en col·laboració amb la Confederació de Cooperatives de la Comunitat Valenciana, orientada a eliminar les barreres legals que limiten o entorpeixen el desenvolupament cooperatiu.

Línia 7: Governança de l'Administració pública del cooperativisme

- 46.- Elaboració d'un nou pla estratègic del Consell Valencià del Cooperativisme (CVC) que afavorisca el desenvolupament de les funcions que té atribuïdes per llei en les àrees de participació en les polítiques del Consell, foment i promoció del cooperativisme, intervenció legal i resolució extrajudicial de conflictes.
- 47.- Adequació dels programes d'ajudes a la realitat de les cooperatives, millora de l'eficiència administrativa en la seua gestió i eliminació dels obstacles burocràtics per a l'accés a les subvencions.
- 48.- Reforç de la coordinació interdepartamental de la Generalitat Valenciana en matèria de cooperativisme.
- 49.- Impuls de la presència de les cooperatives valencianes en els plans, estratègies i polítiques nacionals i europees.
- 50.- Reestructuració i millora del Registre de Cooperatives, amb una nova reglamentació que impulse un funcionament àgil del mateix i una dotació suficient de mitjans tècnics i humans per assegurar la seua transformació digital.

EL IUDESCOOP, A LES NACIONS UNIDES

La investigadora de l'IUDESCOOP Belén Català Estada realitza una estada de tres mesos a l'Institut d'Investigació de les Nacions Unides per al Desenvolupament Social (UNRISD), amb seu a Ginebra.

Durant aquest període, la investigadora s'integrarà en la línia de treball 'Economies Alternatives per a la Transformació' i col·laborarà en el projecte 'Economies de la vida per al desenvolupament sostenible'. Aquesta investigació analitza el paper de les economies vinculades a la cura, la salut, l'educació i altres àmbits essencials per a la vida, així com els seus efectes en la reducció de la desigualtat i la seua contribució a un desenvolupament més inclusiu. El projecte contempla l'elaboració d'un estudi de precedents i una anàlisi exhaustiva amb estudis de cas, emprant metodologies participatives i enfocaments multidimensionals. Els seus resultats serviran de base per a formular recomanacions de política pública orientades a impulsar societats més equitatives i sostenibles.

Durant la seua estada, la investigadora treballarà juntament amb el coordinador sènior d'investigació de l'UNRISD, el coreà Ilcheong Yi, reforçant així la col·laboració acadèmica amb organismes internacionals de referència.

EL LABORATORI DE LONGEVIDAT IUDESCOOP-ILUNION I EL DIÀRIO.ES ESTRENEN EL PODCAST “LARGA VIDA”

El Laboratori de Longevidat ILUNION-IUDESCOOP i ElDiario.es-Comunitat Valenciana han llançat l'episodi pilot de “Larga Vida”, un podcast narratiu i documental que aborda la longevidat com un dels grans reptes del segle XXI, encara que també com una oportunitat per a aprendre i entendre noves etapes de la vida a través de converses, històries personals i entrevistes amb experts.

Capitanejat per la periodista Mariola Cubells en el seu episodi pilot, cadascun d'ells abordarà un tema clau de la longevidat: l'envelliment del cos, el paper de les cures, la salut mental en l'edat adulta, l'edatisme, les barreres de tot tipus que sofreixen les persones majors, les noves formes de jubilació o l'amor després dels 70. Aquest podcast busca emocionar i fer pensar els oients de totes les edats i podrà escoltar-se des de la pàgina web d'ElDiario.es i també des de la plataforma Spotify.

Segons explica el professor Gustavo Zaragoza, un dels impulsors del projecte, “Larga Vida” posa el focus en el que significa viure més anys en un món que no sempre està preparat per a això, ja que cada any vivim més i millor. “Volem posar en valor aquest assoliment col·lectiu, trencar estereotips i actuar

front a l'edatisme, per aquest motiu comencem parlant de la felicitat amb la periodista Mariola Cubells, repassarem els assoliments aconseguits i també els reptes als quals ens sotmeten aquests canvis”, escriu en ElDiario.es, i continua: “Una llarga vida per a la majoria dels seus integrants és el que qualsevol societat desitjaria, ací i ara estem recorrent aquest camí i nosaltres volem fer-ho analitzant, aprenent, i sobretot amb una mirada diferent a com se solen abordar les qüestions relacionades amb les persones majors”.

El Laboratori de Longevidat és un projecte pioner impulsat el passat mes de maig per l'Institut IUDESCOOP i ILUNION VidaSénior.

CEGEA I LA CÀTEDRA CATIECA PRESENTEN NOUS CASOS D'ÈXIT D'INTEGRACIÓ DE COOPERATIVES AGROALIMENTÀRIES, EN LES III JORNADES CATIECA SOBRE MODELS I EXPERIÈNCIES D'INTEGRACIÓ

Durant les jornades es va presentar també l'aplicació CoopIQ, Intel·ligència Financera per a Cooperatives, una app desenvolupada per a proporcionar de manera individual i confidencial a cada cooperativa un informe de la seua situació econòmicofinancera i la seua evolució en els últims anys.

La Càtedra d'Integració Empresarial Cooperativa Agroalimentària (CATIECA), del Centre d'Investigació en Gestió d'Empreses (CEGEA) de la Universitat Politècnica de València, juntament amb la Conselleria d'Agricultura, Aigua, Pesca i Alimentació de la Generalitat Valenciana, van celebrar el passat 24 de setembre les III Jornades sobre models i experiències d'Integració Cooperativa, que van reunir al Saló d'Actes de l'ETSIAMN (UPV) a desenes de professionals del sector del cooperativisme agroalimentari, així com a estudiants del màster MBA en Direcció de Cooperatives Agroalimentàries procedents de països com Xile, Colòmbia, França, Hondures, Itàlia, Mèxic, República Dominicana, Rússia, Tunísia i Ucraïna.

L'esdeveniment va ser inaugurat per la vicerectora d'Investigació de la UPV, Belén Picó, juntament amb la directora de la Càtedra CATIECA, professora de la UPV Elena Meliá, i el director del CEGEA, Felipe Palau.

CIRIEC-Espanya va participar com a entitat col·laboradora de la trobada, juntament amb altres organitzacions com la Confederació de Cooperatives de la

Comunitat Valenciana; Cooperatives Agro-Alimentàries de la Comunitat Valenciana, Cooperativas Agroalimentarias de España, ANECOOP, CAJAMAR, i la Direcció General de Treball, Cooperativisme i Seguretat Laboral, de la Conselleria d'Educació, Universitats i Ocupació de la Generalitat Valenciana.

Un exemple d'innovació hortofructícola

Aquesta tercera edició va comptar amb l'excel·lent presentació per part del director general d'UNICA GROUP SCA, Enrique de los Ríos, qui va explicar com ha aconseguit aquesta cooperativa de segon grau ubicada a Almeria posicionar-se com un referent d'integració cooperativa a tot el territori nacional.

UNICA va començar la seua trajectòria el 2009 quan només eren 5 cooperatives, i gràcies a la suma de diverses cooperatives d'altres comunitats autònomes acaben d'inaugurar un gran centre logístic dedicat a l'estudi i investigació agroalimentària.

Actualment està integrada per 19 cooperatives sòcies, compta amb una facturació de 622 milions d'euros

2017	240
2018	230
2019	170
2020	171
2021	207
2022	208
2023	170
2024	91
2024	9

ANECOOP INICIA ELS ACTES DE CELEBRACIÓ DEL SEU 50É ANIVERSARI EN LA FIRA FRUIT ATTRACTION

La cooperativa agroalimentària de segon grau Anecoop va iniciar els actes del seu 50é aniversari en la fira Fruit Attraction, una trobada sectorial que té lloc a Ifema (Madrid), i l'última edició de la qual es va celebrar entre el 30 de setembre i el 2 d'octubre passats. En aquesta fira, en què es donen cita els representants de les cadenes de fruites i verdures de tot el país, Anecoop va oferir una roda de premsa amb la participació del seu president, Alejandro Monzón, i el seu director general, Joan Mir, que van fer un recorregut per la història, les fites més importants, l'actualitat i les línies futures d'actuació de la cooperativa valenciana, primera empresa hortofructícola del Mediterrani.

La trobada amb els mitjans va començar amb una felicitació per part de Monzón a "tots els que han format i formen part d'aquesta gran família", i sobretot als agricultors, "els protagonistes de la nostra història" que, en paraules del president, "cultiven futur guiats pels valors cooperatius i compromesos amb una agricultura sostenible que garanteix aliments saludables, protegeix el medi ambient i enforteix les comunitats rurals".

Anecoop celebrarà el seu 50é Aniversari al llarg de tot l'exercici 2025-2026, "amb el repte de transformar els desafiaments en oportunitats per a continuar avançant en competitivitat i posicionament internacional, millorant la rendibilitat dels agricultors", va concretar Joan Mir.

Anecoop naix en 1975, quan 31 cooperatives cítriques van decidir unificar el seu volum de producció per a abordar en millors condicions comercials els mercats de l'Est d'Europa. En l'actualitat, integra 61 entitats sòcies i representa més de 20.000 agricultors, que cultiven més de 61.000 hectàrees repartides per 13 províncies (València, Castelló, Alacant, Múrcia, Almeria, Cadis, Sevilla, Huelva, Ciudad Real, Segòvia, Valladolid, Navarra i Lleida).

El director general d'Anecoop, Joan Mir, va indicar que l'oferta continua sent una de les seues majors bases. "Ofereix una àmplia gamma de productes, que inclou cítrics, fruites de temporada i exòtiques, hortalisses tant d'hivernacle com de cultiu a l'aire lliure, a més de suc, conserves vegetals, flors i productes de V gamma", va subratllar davant els periodistes presents. "Comptem també amb una divisió especialitzada en vins. I a la producció convencional sumem pràctiques de producció integrada i agricultura ecològica, sempre amb l'objectiu de millorar la rendibilitat dels nostres socis i respondre eficaçment a les exigències del ca-

nal de distribució", va afegir. Un catàleg amb més de 90 productes en una cartera present en un total de 74 països.

Per a la seua comercialització, Grup Anecoop compta amb una estructura integrada per cinc delegacions a Espanya, dotze filials en huit països i dues plataformes logístiques, que la converteixen, segons va traslladar Monzón, en "possiblement, la major xarxa comercial hortofructícola d'Europa".

Un model d'integració d'èxit

Durant la roda de premsa, els representants d'Anecoop van recordar algunes de les fites d'aquesta cooperativa, entre ells la posada en marxa de la primera filial a França (1979); el llançament de productes tan emblemàtics com el meló d'Alger sense llavors Bouquet (1992) i el kaki Persimon (1997); l'elaboració del reglament "naturane", de producció integrada; el llançament de campanyes de comunicació per a posar en valor el medi rural i l'activitat agrícola; o el seu afany per anar més enllà en l'àmbit de la gestió sostenible, que va arrancar en 2021 amb la seua adhesió al Pacte Mundial de les Nacions Unides i la presentació en 2023 de l'Observatori de Sostenibilitat d'Anecoop.

De cara al futur, entre els àmbits en què ja està treballant la cooperativa, Joan Mir va testificar: "L'adaptació als avanços en les noves tecnologies, al canvi climàtic i als nous marcs normatius; la lluita contra les plagues, el foment del relleu generacional, que tant ens preocupa, i la posada en valor de la producció agrícola davant el consumidor".

Alejandro Monzón va concloure que les principals línies de treball se centren, en definitiva, en "avançar en solucions reals per a atraure els joves al camp, perquè sense relleu generacional l'agricultura, tal com la coneixem, deixarà d'existir".

ENERCOOP, COOPERATIVA ELÈCTRICA DE CREVILLENTE, RECONEGUDA EN EL SEU 100É ANIVERSARI PEL MINISTERI PER A LA TRANSICIÓ ECOLÒGICA

El Grup Enercoop, l'empresa matriu del qual és la centenària Cooperativa Elèctrica Benèfica San Francisco de Asís, ha sigut guardonat pel Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, MITECO, per la seua comunitat energètica 'Comptem', un projecte d'autoconsum solar col·lectiu 'en remot'. La distinció reconeix no sols el seu aspecte tècnic, sinó també la visió completa en la promoció d'un model energètic local i participatiu.

El guardó, atorgat en el marc dels projectes recolzats en el Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència, destaca Enercoop per la seua capacitat de generar impacte i de tindre un efecte multiplicador en el seu potencial de transformació territorial i social.

L'acte de lliurament, presidit per la vicepresidenta tercera del Govern i ministra per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, Sara Aagesen, va tindre lloc al Col·legi d'Arquitectes de Madrid. El MITECO ha distingit un total de 39 iniciatives considerades exemplars en l'execució dels fons europeus Next Generation.

Un projecte que uneix tecnologia i comunitat

El projecte d'Enercoop ha sigut valorat pel MITECO per conjugar la tecnologia fotovoltaica més capdavantera i posar-la al servei de la comunitat, servint com a eix de dinamització local tant a nivell domèstic com empresarial. Més enllà de l'aspecte tècnic, la distinció

subratlla la visió holística de la cooperativa en la promoció d'un model energètic participatiu.

Així, entre els aspectes més rellevants del projecte, el Ministeri ressalta la creació d'una comunitat energètica en la qual s'integren vectors molt necessaris per a la transició ecològica com la democratització de l'accés a les fonts d'energia renovables, la promoció de la mobilitat sostenible mitjançant la instal·lació de punts de recàrrega, la realització d'accions de dinamització social i l'adequació a les prioritats locals i autonòmiques.

Joaquín Mas, director general del Grup Enercoop, ha declarat que aquest reconeixement "reforça la nostra posició com a referents en innovació a escala nacional gràcies a la gestió i optimització dels fons del Pla de Recuperació, demostrant el potencial de les cooperatives per a liderar la transició energètica des de l'òptica local de manera justa, inclusiva i amb un impacte real en el territori".

Per la seua banda, la vicepresidenta Aagesen va recalcar la rellevància del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència, subratllant que el MITECO ha gestionat el 27% dels 80.000 milions d'euros del Pla, amb un 96% del pressupost ja mobilitzat i prop del 70% adjudicat.

Més informació sobre el projecte Comptem:

<https://www.grupoenercoop.es/conocecomptem/>

ARMANDO NIETO, REELEGIT PRESIDENT EXECUTIU DE DIVINA SEGUROS PER ALS PRÒXIMS SIS ANYS

Armando Nieto Ranero va arribar a l'entitat en 1997 com a responsable d'Informàtica i Telecomunicacions i, posteriorment, va passar a exercir el càrrec de director general. Des de 2007 és president executiu de la companyia.

El Consell d'Administració de Divina Seguros, celebrat el passat 29 d'abril, va reelegir Armando Nieto Ranero com a president de l'asseguradora per als pròxims 6 anys. Prèviament a la celebració del Consell d'Administració va tindre lloc l'assemblea general extraordinària de Divina Pastora, Mútua d'Assegurances, en la qual, després de la votació dels mutualistes, van ser reelegits com a consellers Armando Nieto i Pedro Jara. Renovats aquests càrrecs, es va reunir el Consell d'Administració de la companyia que, per unanimitat, va reelegir Nieto com a president executiu.

Armando Nieto Ranero (La Corunya, 1969) va arribar a l'entitat en 1997 com a responsable d'Informàtica i Telecomunicacions i, posteriorment, va passar a exercir el càrrec de director general. Des de 2007 és president executiu de la companyia.

Durant la seua gestió, l'asseguradora ha presentat beneficis de manera ininterrompuda. En l'últim mandat, també de sis anys, la mútua ha multiplicat per 1,5 el seu patrimoni net, des dels 225 milions d'euros fins als 338 milions d'euros.

Quant a la facturació, aquesta ha passat de 221 milions d'euros en 2018 a 323 milions d'euros en 2024. El resultat s'ha situat en aquest últim any en 32,3 milions d'euros enfront dels 14,5 milions d'euros previs a l'inici del seu últim mandat.

Divina Pastora Seguros s'ha caracteritzat també en aquests anys per la seua estabilitat i solvència, a partir d'una política de prudència en les inversions i d'austeritat en la despesa. El ràtio de solvència de Divina se situa en 4,9 vegades el capital exigít per la normativa europea.

Expansió internacional, entre altres fites

Sota la presidència de Nieto són moltes les fites importants que ha aconseguit la companyia, com l'expansió internacional de l'entitat amb la recent entrada en el mercat portugués; la transformació digital de la companyia, i l'ampliació de la seua cartera d'assegurances, amb productes adaptats a les necessitats dels clients. Actualment, Divina Seguros disposa d'assegurances accessibles a totes les butxaques, que cobreixen tot el cicle vital d'una família.

Armando Nieto Ranero, president de Divina Seguros.

Enorme currículum

Armando Nieto és llicenciat en Física Teòrica i Informàtica, Doctor (PhD) Excel·lent Cum Laude en Computer Sciences, llicenciat en Economia, llicenciat en Ciències Actuarials i Financeres i MSc in Astrophysics amb Distinció. Màster en Borsa i Finances, Certified International Investment Analyst, CIIA, i Graduat en Música amb especialitat de Piano. Ha realitzat postgraus en Física Teòrica, en Enginyeria Nuclear, en Estadística i Investigació Operativa i en Computer Sciences. És autor de més de 50 publicacions i ponències tant a nivell nacional com internacional. Actualment és professor associat del Departament de Matemàtica Aplicada de la UPV i ha impartit diverses matèries com Física, Estadística o Finances en altres universitats.

Divina Seguros, 65 anys d'història

Divina Seguros és una entitat amb més de 65 anys d'experiència, que presta servei en tot tipus d'assegurances que garantixen les necessitats bàsiques de la unitat familiar. Disposa d'una cartera de productes caracteritzada per una excel·lent relació preu-coertura, amb l'objectiu principal de facilitar la universalització de les cobertures asseguradores.

CERMI CV PLANTEJA A EDUCACIÓ UNA ESTRATÈGIA PER A GARANTIR UNA ESCOLA INCLUSIVA PER A TOT L'ALUMNAT

La comissió d'educació inclusiva del Comitè d'Entitats Representants de Persones amb Discapacitat de la Comunitat Valenciana (CERMI CV), encapçalada pel seu president, Luis Vañó, va mantindre a principis de setembre una reunió de treball amb la directora general d'Innovació i Inclusió Educativa, Xaro Escrig, per presentar-li el 'Pla Estratègic d'Educació Inclusiva de la Comunitat Valenciana' que, segons van explicar, a través d'onze àmbits d'actuació estableix la fulla de ruta a deu anys "per transformar el sistema educatiu i garantir el dret a una educació plenament inclusiva".

La proposta es fonamenta en un sòlid marc normatiu, ancorat en l'article 24 de la Convenció de l'ONU sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat i en la històrica reforma de l'article 49 de la Constitució Espanyola. El CERMI CV ha traslladat a la directora general que el desenvolupament d'aquest Pla Estratègic "no és una opció, sinó una obligació jurídica i un deute històric amb els milers d'estudiants amb discapacitat i les seues famílies que, cada any, veuen vulnerat el seu dret a educar-se en igualtat".

La proposta central del CERMI CV s'articula al voltant d'un "model estructural d'inclusió", que supera l'enfocament de mesures aïllades per proposar "una transformació integral i sistèmica". El pla aborda de manera interconnectada els fonaments del sistema (la cultura inclusiva i la formació del professorat), les estructures (organització, currículum, recursos) i els mecanismes de garantia (governança i participació), assegurant un canvi profund.

L'objectiu és construir un sistema educatiu on la inclusió no siga un afegit o un programa específic, sinó el disseny per defecte de tot el model.

Per a materialitzar aquesta visió, l'estratègia del CERMI CV pivota sobre tres grans eixos de transformació: la transició cap a un sistema educatiu únic, iniciant un procés planificat per a la reconversió dels centres d'educació especial en centres de recursos per a la inclusió; la consolidació d'un currículum universal i la creació d'un sistema de garanties amb finançament per equitat i una governança participativa.

Iniciatives en matèria d'Emergències

A més de la presentació del Pla, la reunió va servir per abordar altres qüestions de màxima urgència. El CERMI CV va presentar les seues iniciatives en matèria de Seguretat i Emergències Inclusives, instint a

la modificació de l'Ordre 27/2012 sobre plans d'autoprotecció per a garantir que no deixen ningú enrere i la presentació de l'esborrany del Protocol de Garantia de Continuitat de Suports Educatius Especialitzats per a l'Alumnat amb Necessitat Específica de Suport Educatiu davant Situacions d'Emergència a la Comunitat Valenciana.

I es van detallar les propostes prioritàries de cara a la Llei de Pressupostos de la Generalitat per a 2026, subratllant la necessitat d'un finançament suficient per a materialitzar el dret a la inclusió.

Exigència de drets i atenció

El president del CERMI CV, Luis Vañó, va afirmar que aquest pla estratègic "no és una declaració d'intencions, és una exigència de drets. Proposem una fulla de ruta clara, viable i jurídicament sòlida per a transitar d'un model que segrega a un sistema que inclou, basat en el nostre principi irrenunciable de 'Res sobre nosaltres sense nosaltres'".

La trobada es va desenvolupar en un clima de diàleg constructiu, en què la Direcció General va rebre la proposta com un valuós document de treball i es va acordar traçar una fulla de ruta conjunta per al codisseny i la futura aprovació del Pla. El CERMI CV col·laborarà de manera lleial en el procés, alhora que romandrà atent per a garantir que el Pla definitiu "siga ambiciós, dispose del finançament necessari i responga a les demandes irrenunciables de les persones amb discapacitat i les seues famílies, convençut que atendre-les amb excel·lència és la millor garantia per a construir un sistema educatiu de qualitat per a tota la comunitat educativa".

NOTICIAS DE LA ECONOMÍA SOCIAL Y COOPERATIVA · NACIONAL

EL 2N CONGRÉS JURÍDIC DE CIRIEC-ESPANYA, CELEBRAT A BARCELONA, REFLECTEIX LA CONSOLIDACIÓ D'UNA COMUNITAT DE JURISTES EXPERTS EN ECONOMIA SOCIAL

Barcelona va ser seu els dies 29 i 30 de setembre del 2n Congrés Jurídic de CIRIEC-Espanya, sota el lema 'Reptes jurídics de l'economia social: sostenibilitat i eficiència'. El Congrés va tindre lloc al Barcelona School of Management de la Universitat Pompeu Fabra (UPF-BSM), amb la col·laboració del Tecnocampus (Mataró) i del Centre d'Investigació en Gestió d'Empreses (CEGEA) de la Universitat Politècnica de València.

L'Encontre va estar dirigit per Felipe Palau Ramírez, director del CEGEA i de 'CIRIEC-Espanya, Revista Jurídica de Economía Social y Cooperativa', juntament amb el professor Daniel Vázquez, catedràtic de Dret Mercantil de la Universitat de Barcelona. Va començar el dilluns 29 de setembre amb un acte de presentació, en el qual van participar Daniel Vázquez juntament amb Eloi Serrano Robles, professor Titular d'Economia de l'Empresa i director de la Càtedra d'Economia Social Tecnocampus – Universitat Pompeu Fabra; Maria José Vañó, directora adjunta de 'CIRIEC-Espanya,

Revista Jurídica de Economía Social Cooperativa'; José Luis Monzón Campos, director de CIRIEC-Espanya, i David Bonvehí i Torras, director general d'Economia Social i Cooperatives de la Generalitat Catalana.

El Congrés va tenir lloc en un context de gran rellevància per a l'economia social, que la situa davant d'importants desafiaments a tots els nivells, també jurídics, i que tenen el seu màxim exponent actual en la tramitació del Projecte de Llei estatal d'Impuls de l'Economia Social, o de la Llei d'Economia Social i Solidària de Catalunya, també en tramitació.

Gemma Fajardo va impartir la conferència inaugural del 2n Congrés Jurídic de CIRIEC-Espanya. La professora Fajardo va ser presentada pel codirector del Congrés, professor Felipe Palau. A la pàgina anterior, sessió d'inauguració del Congrés, amb Eloi Serrano, Mª José Vañó, Daniel Vázquez, José Luis Monzón i David Bonvehí.

Després del gran èxit de la primera edició, celebrada al juny de 2023 a la Universitat de Còrdova, el 2n Congrés Jurídic de CIRIEC-Espanya va tenir com a objectiu també continuar despertant l'interès en l'economia social per part de juristes de totes les branques i orientacions, des de les que tradicionalment s'han ocupat d'ella (dret mercantil, laboral, civil o tributari), fins a altres branques que s'han ocupat menys del cooperativisme i l'economia social, com són els estudis històrics, internacionals i comparats, filosòfics, constitucionals o d'administració.

La Conferència inaugural del Congrés va estar a càrrec de Gemma Fajardo García, professora titular de Dret Mercantil de la Universitat de València, fundadora i primera directora, juntament amb el professor Jesús Olavarría, de la Revista Jurídica de CIRIEC-Espanya. La professora Fajardo va ser presentada per Felipe Palau, qui va subratllar el seu recorregut històric i les valuoses aportacions en el camp de la investigació i la divulgació de l'economia social.

Seguretat jurídica i precisió conceptual

Gemma Fajardo va impartir la conferència 'L'economia social com a categoria jurídica: finalitat i àmbit'. En el seu discurs va recordar que la legislació té entre els seus principals objectius oferir seguretat jurídica a les persones i entitats en la seva activitat. Per això és necessari que els conceptes estiguen ben delimitats, igual que l'articulat de les lleis. En aquest sentit, va fer un repàs de les lleis d'economia social aprovades

a Espanya, des de l'estatal de 2011 fins a les autonòmiques de Galícia, Aragó, Canàries i La Rioja, per a assenyalar que el projecte de Llei d'Economia Social i Solidària de Catalunya és un dels més treballats i participats dels que s'han redactat fins ara.

Gemma Fajardo va lamentar, per altra banda, algunes qüestions entorn del concepte d'empresa social, que continua generant debat quan no confusió.

Panells d'experts

A continuació, el primer panell d'experts va analitzar qüestions jurídiques referides a l'Economia social, cooperatives, mútues i entitats de base associativa (EBAS). La sessió va estar moderada per Rafael Lara González, catedràtic de Dret Mercantil de la Universitat Pública de Navarra, i va comptar amb les ponències de Fernando Carabajo Cascón, catedràtic de Dret Mercantil de la Universitat de Salamanca, que va parlar sobre l'aplicació del Dret de la competència a les relacions entre els socis i la cooperativa; Cristina Grau López, presidenta de la Secció de Cooperatives i Economia Social de l'II·lustrre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, advocada de la Confederació de Cooperatives de Catalunya i de HISPACOO, la intervenció de la qual va tractar també sobre problemes del Cooperativisme amb el Dret de la competència; i va tancar la taula Josep Lluís Lafarga, Cos d'Advocacia i Cos Superior d'Administració de la Generalitat de Catalunya, consultor en matèria sanitària, que va fer una àmplia exposició sobre les Entitats de Base Associativa (EBAs),

Panells d'experts del 2n Congrés Jurídic de CIRIEC-Espanya.

figura singular de l'economia social catalana. Les EBA van nèixer a Catalunya el 1996 amb l'objectiu que equips de metges i infermeres, amb àmplia experiència, proporcionaren serveis d'Atenció Primària autogestionada a un determinat nombre d'habitants del territori. Aquestes societats es van crear mitjançant un contracte amb el CatSalut i actuen sota la seua supervisió.

El segon panell d'experts va estar moderat per Jesús Olavarria Iglesia, professor titular de Dret Mercantil de la Universitat de València i cofundador de la Revista Jurídica de CIRIEC-Espanya. En aquesta taula van estar com a ponents Luis Fernández del Pozo, registrador Mercantil de Barcelona, acreditat a Catedràtic d'Universitat, qui va parlar sobre les particularitats jurídiques de les Societats de Benefici i Interés Comú (BIC); Carlos Vargas Vasserot, catedràtic de Dret Mercantil de la Universitat d'Almeria, que va tractar sobre les societats de capital com a empreses socials, fent especial èmfasi en les últimes novetats legislatives.

I van completar aquesta sessió Antonio Roncero, catedràtic de Dret Mercantil de la Universitat de Castella-la Manxa, que va fer una ponència sobre la importància de la informació no financera; i Jaume Oller, membre del Consell Rector de la Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya, que va exposar les inquietuds del moviment cooperatiu català entorn dels conflictes interpretatius i la falta de coneixement encara existent en tribunals i determinats agents respecte a la especificitat cooperativa i de l'economia social.

Règim legal de les cooperatives

La tercera sessió es va desenvolupar ja el dimarts 30 de setembre, i en ella es van tractar qüestions d'actualitat sobre el règim legal de les cooperatives, amb Judith Morales Barceló, professora titular de la Universitat de Barcelona, com a moderadora.

Van participar Mar Garriga, advocada de la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya i vocal de la Secció de Dret Cooperatiu i de l'Economia Social de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, qui va donar el seu punt de vista sobre els problemes d'aplicació de la Llei de Cooperatives Catalanes en el sector agroalimentari; a més, va estar present Silvia Moncayo, advocada de la Federació de Cooperatives d'Habitatges de Catalunya i vicepresidenta de la Secció de Dret Cooperatiu i de l'Economia Social de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, qui va realitzar una exposició sobre els problemes d'aplicació de la legislació sobre cooperatives d'habitatge.

Una altra de les ponents en aquest bloc va ser Aranzazu Pérez Moriones, catedràtica de Dret Mercantil de la Universitat Pública de Navarra, qui va donar el seu punt de vista sobre els principis cooperatius com a límit a l'autonomia de la voluntat. I per Zoom va fer una exposició l'advocat de la Universitat de València Alberto García Moreno sobre qüestions rellevants de la fiscalitat de les cooperatives.

L'última sessió va tenir una especial importància ja que va tractar sobre 'Sostenibilitat i digitalització', moderada pel codirector del Congrés Daniel Vázquez. Van participar Trinidad Vázquez Ruano, catedràtica de Dret Mercantil de la Universitat de Jaén, qui va in-

tervenir sobre la importància de la digitalització en les empreses de l'economia social.

Un altre dels ponents va ser Anxo Tato Plaza, catedràtic de Dret Mercantil de la Universitat de Vigo, qui va tractar el tema del 'Greenwashing' en l'Economia Social, o com les empreses han de demostrar jurídicament la seua eco-sostenibilitat; també va intervenir Mª José Vañó Vañó, professora titular de Dret Mercantil, directora del IUDESCOOP de la Universitat de València, qui va fer una dissertació sobre el registre d'entitats socialment responsables i contractació amb l'Administració. Per últim, Juan Escribano Gutiérrez, Catedràtic de Dret Laboral de la Universitat de Córdoba, va parlar sobre la relació del cooperativisme, el iuslaboralisme i la sostenibilitat mediambiental.

Presentació de comunicacions

Juntament amb les ponències i exposicions en els diferents panells, el congrés va tindre també un especial interès i rellevància per la qualitat de les comunicacions, més de mig centenar rebudes, de les quals es van poder presentar prop d'una trentena.

També durant el segon dia del Congrés va tenir lloc la presentació de dos monogràfics sobre Història de l'Economia Social publicats en 'CIRIEC-Espanya, Revista Jurídica de Economía Social y Cooperativa', a càrrec de la professora del IUDESCOOP-UV Yolanda Blasco.

Entrega de premis i cloenda

El tancament del Segon Congrés Jurídic va arribar amb l'entrega de premis, promocionats per l'Associació Catalana d'Entitats de Base Associativa (ACEBA). El primer premi va ser per a María Burzaco, de la Universitat de Comillas, qui va ser reconeguda pel seu treball sobre els instruments jurídics de gestió indirecta dels serveis a les persones; el segon premi va ser per a Sergio Reyes, professor de la Universitat de La República, per la seua comunicació sobre la relació de l'Economia Social i les Cooperatives amb el

María Burzaco recibe el premio a la Mejor Comunicación presentada.

dret del Treball a Uruguai, i el tercer premi va recaure sobre la professora Yolanda Blasco pel seu treball 'El movimiento obrero en Santamaría de Paredes: reformismo jurídico y cuestión social en el tránsito del s. XIX al XX'.

El tancament del Congrés va córrer a càrrec de María José Vañó i Carlos Vargas, directors adjunts de 'CIRIEC-Espanya, Revista Jurídica de Economía Social y Cooperativa'; Miguel Guillén, professor associat i membre de la Càtedra d'Economia Social del Tecnocampus – Universitat Pompeu Fabra; Josep Lluís Lafarga Traver, representant d'ACEBA, i José Luis Monzón, director executiu del CIRIEC-Espanya, qui va utilitzar el seu torn de paraula per agrair als presents, a les persones que van participar online i als organitzadors, patrocinadors i col·laboradors de l'esdeveniment. Va anunciar que ja està prevista la realització del Tercer Congrés Jurídic de CIRIEC-Espanya el 2026 a Navarra.

2n Congrés Jurídic de CIRIEC-Espanya. Premis a les millors comunicacions

1er Premi: María Burzaco, per la seua comunicació

'instrumentos jurídicos de gestión indirecta de los servicios a las personas'

2º Premi: Sergio Reyes, per la seua comunicació

sobre 'La relación de la Economía Social y las Cooperativas con el derecho del Trabajo en Uruguay'

3er Premi: Yolanda Blasco, per el seu treball

'El movimiento obrero en Santamaría de Paredes: reformismo jurídico y cuestión social en el tránsito del s. XIX al XX'.

'CIRIEC-ESPAÑA, REVISTA DE ECONOMÍA PÚBLICA, SOCIAL Y COOPERATIVA', PUBLICA UN MONOGRÁFIC SOBRE AVANÇOS I PERSPECTIVES EN L'AGENDA DE RECERCA EN ECONOMIA SOCIAL

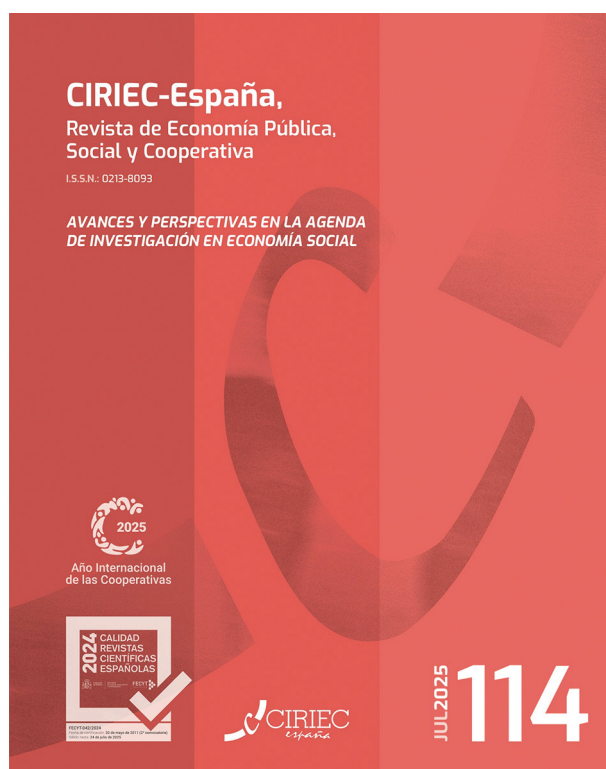
Coordinat pel professor Rafael Chaves Ávila, el monogràfic conté 12 articles elaborats per 28 autors i autors de renom, procedents de 16 universitats d'Espanya, Itàlia i Llatinoamèrica.

Està disponible la versió "on-line" d'un nou número, el 114, de 'CIRIEC-España, revista de economía pública, social y cooperativa' JCR Q3. El número és un monogràfic sobre "Avanços i perspectives en l'agenda de recerca en economia social", coordinat pel professor Rafael Chaves Ávila, editor de la revista i president de la Comissió Científica de CIRIEC-Espanya. El monogràfic conté 12 articles elaborats per 28 autors i autors procedents de 16 universitats d'Espanya, Itàlia i Llatinoamèrica.

Segons explica Rafael Chaves en la introducció al monogràfic, les últimes tres dècades han estat testimonis d'avanços substancials en la recerca vinculada a l'economia social amb una prolífica producció. S'ha generat un corpus teòric i empíric potent i s'ha vertebrat una comunitat científica a nivell internacional al voltant de grans societats científiques especialitzades en l'àmbit de l'economia social com CIRIEC-Internacional, CIRIEC-Espanya, EMES, l'Aliança Cooperativa Internacional o ISTR.

Ja el 2006 la revista va publicar un primer monogràfic de balanç sobre l'activitat investigadora en economia social. Transcorreguts quasi 20 anys des de llavors, el consell de redacció de la revista ha considerat oportú emprendre un nou monogràfic, actualitzant els principals avanços realitzats en aquest àmbit, els debats produïts, els conceptes i teories emergents i quines principals línies de recerca es perfilen com les més prometedores i pertinents per orientar futures investigacions.

Tal com afirma Rafael Chaves, "el balanç ha de ser útil a aquesta comunitat científica, especialment als joves investigadors per orientar-los en les seues tesis doctorals i als altres investigadors, indicant-los els temes més pertinents de l'agenda actual de recerca. Amb tal propòsit es va realitzar, d'una banda, una crida general a la comunitat investigadora per presentar 'articles de survey' sobre la matèria i, d'altra banda, es va contactar amb experts en economia social per elaborar balanços sistemàtics dels principals treballs aconseguits en aquest camp".

El nou monogràfic recull els resultats d'aquests treballs: 12 articles panoràmics de la recerca en economia social, amb una atenció especial a la desenvolupada a l'espai iberoamericà. Els treballs aborden, entre altres temes, la delimitació conceptual de l'àmbit de l'economia social; la quantificació econòmica de l'economia social i les seues famílies; la mesura de l'impacte i del valor afegit socioeconòmic de l'economia social; les polítiques governamentals; el paper de les famílies de l'economia social; l'anàlisi històric de l'economia social i especialment del cooperativisme; la perspectiva de gènere i la perspectiva institucional de l'economia social.

Web de 'CIRIEC-España, revista de economía pública, social y cooperativa':
<https://ciriec-revistaeconomia.es/>

COCETA IMPULSA EL LIDERATGE PARITARI EN LES COOPERATIVES I L'ECONOMIA SOCIAL

La Confederació Espanyola de Cooperatives de Treball Associat (COCETA) ha format part del projecte europeu CAPSE, que impulsa dinàmiques col·lectives en països com Espanya, França i Bèlgica per a enfortir el lideratge de les dones en l'Economia Social, així com per afavorir l'intercanvi d'experiències, el disseny d'eines compartides i l'impuls d'estratègies efectives per a eliminar les barreres estructurals que encara persisteixen en els espais de poder.

Entre les actuacions realitzades en el marc del Projecte CAPSE hi hagué un esdeveniment el passat 10 de juliol titulat "Diàlegs sobre Lideratge Paritari: Avançant en l'Economia Social", jornada que va reunir a l'Institut de les Dones (Ministeri d'Igualtat) a Madrid a professionals de l'Economia Social, entre les quals va destacar la participació de Carmen Marcuello, vicepresidenta de CIRIEC-Espanya.

Durant l'obertura, la secretària d'Estat d'Igualtat, María Guijarro, va agrair la invitació a participar en una "jornada necessària que crea espais de reflexió i diàleg per aconseguir la plena paritat en els òrgans de direcció". Per la seua banda, el president de COCETA, Luis Miguel Jurado, va subratllar la especial rellevància d'incorporar la igualtat com a eix estructural en el model cooperatiu: "moltes cooperatives ja compten amb mecanismes concrets per fomentar la participació de les dones en els espais de decisió, perquè creiem que ha de formar part de la nostra cultura organitzativa". Així mateix, va recalcar el paper impulsor de projectes com CAPSE, "ja que serveixen per reflexionar i, sobretot, per prendre acció, perquè la igualtat no només es decreta, es construeix, s'entrena i s'exerceix, i l'Economia Social ha de ser exemple de tot això".

La ponència inaugural va estar a càrrec de Carmen Marcuello. La també presidenta de la Comissió Científica d'Economia Social i Cooperativa de CIRIEC-Internacional, i professora a la Universitat de Saragossa, va abordar els reptes i oportunitats per avançar cap a una economia social i cooperativa "veritablement paritària", destacant que des dels seus inicis "les cooperatives han ofert un entorn més pròsper per promoure l'equitat, al tractar-se d'estructures que responen a models horitzontals i democràtics". Així mateix, va advertir que el lideratge suposa anar més enllà de la paritat en els òrgans de govern, ja que "és entendre el poder com una força transformadora del potencial que té el model organitzatiu de l'Economia Social".

Seguidament hi hagué una taula rodona per parlar sobre lideratge i paritat en l'Economia Social, amb la participació de Carmen Comos, directora general de CEPES; Jerónima Bonafé, secretària de l'Associació de Dones de Cooperatives Agroalimentàries d'Espanya i

vicepresidenta de CEPES, i María del Mar García, vicepresidenta de FAECTA i sòcia de Vidamar S.Coop. andalusa d'Interès Social. Dones de diferents perfils i enfocaments, però amb un objectiu comú: "caminar juntes cap a la igualtat".

A més hi hagué una taula rodona parlamentària amb les diputades María Sainz (PSOE) i Esther Gil (Sumar), que van oferir les seues perspectives sobre el paper de les polítiques públiques en la promoció de la igualtat dins del teixit econòmic i cooperatiu.

La secretària d'Estat d'Economia Social, Amparo Merino, va tancar la jornada posant en valor el compromís institucional amb la paritat. Segons va afirmar: "és absolutament imprescindible la corresponsabilitat i la racionalitat dels temps, que ens permeten a totes les persones participar per igual en el mercat laboral. A partir d'ací podrem parlar de lideratge de les dones." A més, va assenyalar que el lideratge feminista i de l'economia social "no és només una qüestió d'ocupar més cadires en els espais de decisió, sinó que és, sobretot, una qüestió de transformar radicalment les regles del joc, perquè no es tracta només que més dones accedeixen a liderar estructures injustes, sinó de transformar aquestes estructures perquè deixin de ser-ho".

REVESCO I LA CONSOLIDACIÓ D'UN ÀMBIT DE CONEIXEMENT: LA FITA DE PUBLICAR 150 NÚMEROS DE MANERA ININTERROMPUDA

per **Josefina Fernández Guadaño**,
 Editora-Cap de 'REVESCO. Revista de Estudios Cooperativos'

La publicació del número 150 de REVESCO. Revista d'Estudis Cooperatius, coeditada per l'Escola d'Especialització en Economia Social, Cooperatives i Altres Organitzacions de Participació de la Universitat Complutense de Madrid (EESCOOP, anterior Escola d'Estudis Cooperatius) i l'Associació d'Estudis Cooperatius (AECOOP), constitueix un esdeveniment de especial rellevància per a la comunitat acadèmica dedicada a l'estudi de l'Economia Social i, en particular, del cooperativisme¹. Aquest assoliment no sols representa la continuïtat d'una revista científica en un context caracteritzat per l'alta competitivitat editorial i l'exigència d'estàndards internacionals de qualitat, sinó que també simbolitza la consolidació d'un camp d'estudi que ha anat guanyant progressiva legitimitat acadèmica i social al llarg de les últimes dècades.

Des de la seua fundació en 1963, REVESCO ha mantingut una trajectòria ininterrompuda que la situa entre les revistes decanes en llengua espanyola dedicades a l'anàlisi de les cooperatives, les mutualitats, les associacions i, en general, de les entitats de l'Economia Social i altres organitzacions de partici-

pació. La revista comença a posicionar-se en l'àmbit acadèmic gràcies a l'inestimable treball del professor Pancho Salinas Ramos, des de la direcció d'AECOOP. La seua continuïtat en el temps ha estat possible tant per la dedicació de la direcció anterior, la professora Paloma Bel Durán, com per la de l'equip directiu actual, integrat per l'Editora-Cap, la professora Josefina Fernández Guadaño, i la Secretària, la professora Sonia Martín López. La suma d'aquests esforços junt amb l'adaptació a les transformacions de l'edició científica (professionalització editorial, accés obert, indexació en bases de dades internacionals, revisió per parells anònima i rigorosa), expliquen en gran mesura el prestigi aconseguit per la revista. Recentment, en el volum 147 es publicava una carta de l'Editora-Cap en la qual es congratulava de l'èxit que suposa aconseguir impacte en les principals bases de dades de referències bibliogràfiques, com Web of Science i Scopus, gràcies als estàndards de qualitat assolits per la revista en els últims anys².

La publicació de 150 volums no pot entendre's únicament com una dada quantitativa, sinó que re-

1.- Accés al número 150 de REVESCO. Revista de Estudios Cooperatius: <https://revesco.es/EdicionElectronica.php?IdRevista=73>

2.- Carta disponible en: <https://revesco.es/txt/REVESCO%20Carta%20Editora%20jefe%20147.pdf>

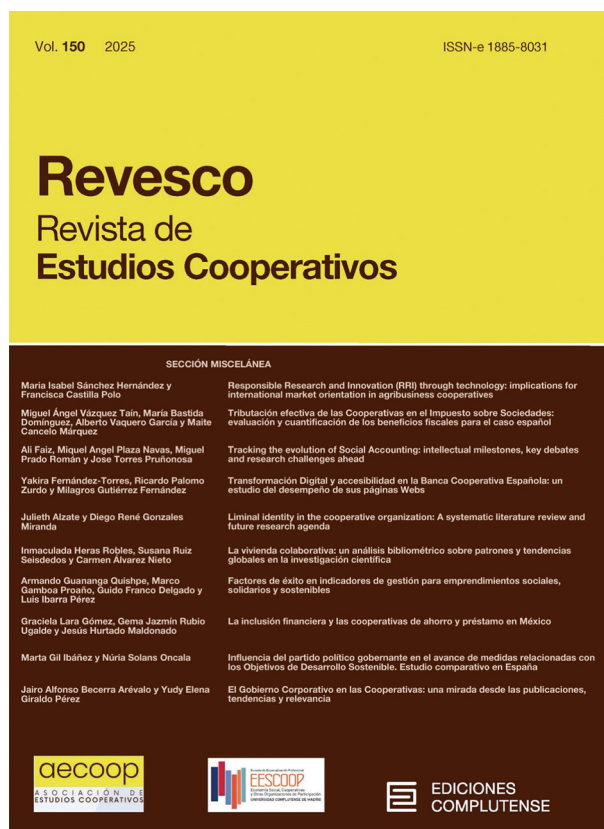
flecteix una labor sistemàtica de generació i difusió de coneixement científic que ha permès articular una comunitat d'investigadors de caràcter internacional. En les seues pàgines s'han publicat estudis de naturalesa teòrica i empírica, contribucions metodològiques i anàlisis de casos que han enriquit la comprensió de fenòmens tals com el govern participatiu, el finançament de les entitats de l'Economia Social, el paper de les cooperatives en la sostenibilitat ambiental, la innovació social o la incidència de les polítiques públiques en el sector.

Al mateix temps, REVESCO ha desenvolupat una funció de transferència entre la investigació acadèmica i la pràctica professional, amb l'inestimable suport del Patronat d'EESCOOP, presidit per la Vicerectora de Centres i Departaments de la Universitat Complutense de Madrid i el Degà de la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresarials, i que s'integra per l'administració pública i les organitzacions representatives del col·lectiu. Els resultats d'investigació difosos en els seus números han contribuït no sols a l'avanç del coneixement científic, sinó també a l'orientació d'actors institucionals i organitzacions del sector cooperatiu i associatiu, que han trobat en la revista un referent per fonamentar les seues decisions estratègiques i de política pública.

El número 150 constitueix, per tant, un assoliment acadèmic que convida a una doble reflexió: d'una banda, suposa un reconeixement a la labor desenvolupada pels diferents equips editorials, autors i revisors que han sostingut la qualitat i continuïtat de la publicació al llarg de més de cinc dècades; d'altra banda, obri una mirada prospectiva: en un moment històric en què l'Economia Social s'enfronta a desafiaments globals vinculats a la transició ecològica, la digitalització, la inclusió social i la governança democràtica, la revista està cridada a aprofundir en la seua funció com a plataforma de debat i de difusió científica d'abast internacional.

Recentment hem canviat la imatge de la portada de la revista, tot i sense perdre els seus colors característics, marró i groc, que són el seu segell d'identitat.

Així mateix, el passat 16 de setembre, l'Editora-Cap participava en un Trobada Internacional d'Editors de l'Economia Social i Solidària, com a actes que commemoren l'Any Internacional de les Cooperatives 2025, en el qual compartia els reptes i desafiaments als quals s'enfronten les revistes científiques, en general, i les de l'Economia Social en particular³. Amb

motiu d'aquesta commemoració, REVESCO publicarà un volum especial, la crida a presentar articles del qual es troba oberta⁴, i el lema del qual és: Impulsant el moviment cooperatiu: gestió dels nous desafiaments globals i específics.

El sector es congratula que REVESCO siga qualificada com a revista Diamant perquè, gràcies al finançament de les seues entitats coeditores i al patrocini del Ministeri de Treball i Economia Social, pot oferir-se en accés obert i gratuït sense període d'embargament.

En suma, la publicació del número 150 de REVESCO no és únicament una commemoració editorial, sinó la constatació que l'estudi del cooperativisme i l'Economia Social ha assolit un grau de maduresa que requereix espais consolidats d'investigació i discussió. La revista s'erigeix, així, com un testimoni viu del valor del coneixement científic per a la transformació social i com una garantia de continuïtat per a les futures generacions d'investigadors compromesos amb els principis i valors que inspiren l'Economia Social.

3.- Vídeo de la Trobada Internacional d'Editors: <https://www.youtube.com/watch?v=KD10laeCcHw>

4.- Crida a articles disponible en: <https://revesco.es/callforpapers.php>

ENTREGATS ELS PREMIS COOPERATIVES AGROALIMENTÀRIES D'ESPANYA, EN LA SEUA DESENA EDICIÓ

En aquesta desena edició, el Jurat ha decidit atorgar a Ganadería Unida Comarcal GUCO, amb seu a Valderrobres (Terol), el premi a la Cooperativa de l'Any 2025. Però també ha concedit un premi molt especial a les cooperatives agroalimentàries afectades per la DANA d'octubre de 2024 a València.

Els Premis Cooperatives Agroalimentàries d'Espanya compleixen en 2025 deu anys reconeixent la feina, els assoliments i els valors del cooperativisme agroalimentari, uns guardons que s'han consolidat com una referència en el sector, visibilitzant iniciatives exemplars a tot el territori. En aquesta desena edició, el Jurat ha decidit atorgar a Ganadería Unida Comarcal GUCO, amb seu a Valderrobres (Terol), el premi a la Cooperativa de l'Any 2025. Però també ha concedit un premi molt especial a les cooperatives agroalimentàries afectades per la DANA del passat 29 d'octubre a València.

Ganadería Unida Comarcal GUCO ha estat distingida com a Cooperativa de l'Any, "pel seu model de sostenibilitat integral, el seu impuls constant a la innovació i la seua ferma aposta per l'economia circular. El jurat va traslladar que, a través del Grup Arco Iris, GUCO ha aconseguit diversificar amb èxit els seus serveis, consolidant-se com un motor clau en més de 155 petits municipis, 80 d'ells a la província de Terol. La seua activitat dóna com a resultat, segons va comunicar Cooperatives Agroalimentàries d'Espanya, una important contribució a la cohesió territorial i al desenvolupament econòmic del medi rural, al qual s'afegeix el seu sòlid compromís social, que es materialitza en iniciatives com la residència de majors i diversos programes educatius i formatius.

Junt a GUCO, la cooperativa Campoastur ha estat reconeguda amb el Premi Cooperatives Agroalimentàries d'Espanya en la categoria de Desenvolupament Rural, pel seu compromís social en l'entorn i la cultura agrícola asturiana. En altres categories, la cooperativa Adega Condes de Albarei, amb seu a Cambados (Pontevedra), ha rebut el premi d'Igualtat d'Oportunitats, en reconeixement al seu compromís amb l'equitat de gènere i la seua implicació en la promoció d'una cultura cooperativa inclusiva.

En la categoria d'Innovació ha estat reconeguda la Cooperativa Agrària Provincial de A Coruña, impulsora de la marca Bico de Xeado i amb seu a Bergondo (A Coruña), pel seu enfocament pioner i transformador dins del sector làctic.

Un premi a la resiliència valenciana

Junt a ells, Cooperatives Agroalimentàries d'Espanya ha atorgat en aquesta edició un Premi Especial a les cooperatives de la Comunitat Valenciana afectades per la DANA del 29 d'octubre de 2024.

Amb aquest guardó especial, Cooperatives Agroalimentàries d'Espanya "ret homenatge a la fermesa, l'esforç i l'esperit de solidaritat que han demostrat aquestes cooperatives i les seues persones sòcies en un moment tan dur. La seua capacitat de reacció immediata, la seua unitat davant l'emergència i la seua ferma voluntat de reconstruir són testimoni del valor del model cooperatiu com a columna vertebral del medi rural".

La DANA a la província de València va causar greus danys en explotacions agrícoles, instal·lacions cooperatives i en el teixit productiu d'una de les regions més dinàmiques del cooperativisme agroalimentari espanyol. Més de 25.000 hectàrees de cultiu afectades, a les quals s'afegeixen danys en magatzems i indústries. A més, la destrucció de camins, ponts i altres vies de comunicació rurals va afectar greument l'activitat agrària. La major part de les pèrdues es van concentrar a les comarques de la Ribera Alta, la Ribera Baixa, Utiel-Requena, La Foia de Bunyol i l'Horta Sud.

En aquest context de tragèdia, les cooperatives valencianes es van mobilitzar des de la mateixa nit del 29 d'octubre per fer front a la situació. El premi el va recollir el president de Cooperatives Agroalimentàries de la Comunitat Valenciana, Cirilo Arnandis, que detallant aquests fets va realitzar el discurs més emotiu de l'entrega de Premis.

COOPERATIVES AGROALIMENTÀRIES D'ESPANYA TRASLLADA AL COMISSARI D'AGRICULTURA DE LA UE LA SEUA DECEPCIÓ PER LES PROPOSTES DE MARC FINANCER COMÚ I REFORMA DE LA PAC

Els representants de Cooperatives Agroalimentàries van exposar la seua ferma oposició a la reducció de més del 22 % del pressupost de la PAC i a la creació d'un fons únic europeu que agrupés la PAC juntament amb altres polítiques.

El president de Cooperatives Agroalimentàries d'Espanya, Àngel Villafranca, acompanyat pels vicepresidents Fulgencio Torres i Cirilo Arnandis; la consellera Esther Burgui; el director general, Gabriel Trenzado, i el director de l'oficina de Brussel·les, Juan Corbalán, es van reunir el 24 de setembre a Brussel·les amb el comissari europeu d'Agricultura, Christophe Hansen, en una trobada en la qual li van traslladar la seua preocupació sobre les propostes presentades el passat juliol sobre el Marc Financer Pluriennal (MFP) 2028-2034 i la reforma de la Política Agrària Comuna (PAC).

Els representants de Cooperatives Agroalimentàries van exposar la seua ferma oposició a la reducció de més del 22 % del pressupost de la PAC i a la creació d'un fons únic europeu que agrupés la PAC juntament amb altres polítiques (com cohesió, migració o pesca).

Segons van expressar des de l'organització nacional, "es tracta d'un error estratègic amb greus conseqüències que suposa la renacionalització de la política agrària, la fragmentació del mercat interior i l'enfraquiment d'un sector vital com és la producció d'aliments en un context d'incertesa geopolítica i forta competència internacional".

Àngel Villafranca va insistir: "Europa no pot renunciar a la seua agricultura: la PAC ha de ser forta i comuna".

El paper destacat de les cooperatives del sector agrari espanyol

Durant la trobada es va traslladar l'important paper de les cooperatives agroalimentàries en el sector primari, així com la seua aportació estratègica. A Espanya, les més de 3.600 cooperatives agrupen més d'un milió de persones sòcies, amb una facturació superior a 43.000 milions d'euros, i el 69 % de la producció final agrària nacional.

Villafranca va assenyalar que aquestes cooperatives "són l'escut i el motor del camp espanyol, convertint els agricultors en protagonistes de la seua pròpia producció i en actors clau de la competitivitat europea". I va afegir: "En un sector amb una edat mitjana

superior als 60 anys, les cooperatives són a més l'última barrera contra l'abandonament de la terra, i la clau perquè joves i dones s'incorporen al sector".

Per a garantir la competitivitat i la resiliència del sector, Cooperatives Agroalimentàries d'Espanya reclama la protecció de la mesura d'inversions, que ha de quedar al marge de la flexibilitat financera i la condicionalitat macroeconòmica del nou fons únic on està la PAC.

A més, es va incidir en la ja històrica reclamació de l'organització que es destinen recursos específics a les organitzacions de productors de base cooperativa, amb la finalitat de fomentar l'associació d'agricultors, millorar la seua posició en la cadena alimentària i facilitar la seua adaptació als reptes del futur. "Les mesures d'inversió com les relatives als programes operatius de les organitzacions de productors i intervencions sectorials tenen un efecte multiplicador dels fons públics i corresponsabilitzen els agricultors per a millorar la seua competitivitat i resiliència", afirmen des de Cooperatives Agroalimentàries.

"Europa no es pot permetre debilitar la seua producció agrària en un moment tan crític. La PAC ha de continuar sent una política comuna i robusta per a garantir la seguretat alimentària, la cohesió territorial i la resiliència del nostre sector", va concloure Villafranca.

CAJAMAR CELEBRA 50 ANYS D'INVESTIGACIÓ AGROALIMENTÀRIA A 'LES PALMERILLES' AMB LA INAUGURACIÓ DE NOVES INSTAL·LACIONS

Concebuda inicialment com el primer espai per a l'experimentació agronòmica de caràcter privat de la província, amb el temps l'Estació Experimental s'ha consolidat com un centre tecnològic de referència nacional i internacional

Cajamar va reunir 200 professionals del sector de l'agricultura intensiva almeriana a les noves instal·lacions de l'Estació Experimental 'Las Palmerillas' (El Ejido, Almeria) per a celebrar el 50 aniversari de la seua creació en 1975. Concebuda inicialment com el primer espai per a l'experimentació agronòmica de caràcter privat de la província, amb el temps l'Estació Experimental s'ha consolidat com un centre tecnològic de referència nacional i internacional, especialment en l'àmbit de l'horticultura de hivernacle en zones de clima càlid. El centre s'ha caracteritzat sempre pel caràcter aplicat dels seus projectes i per la rellevància atorgada a les activitats de difusió de resultats i demostracions pràctiques.

L'acte commemoratiu va comptar amb la participació del ministre d'Agricultura, Pesca i Alimentació, Luis Planas; el conseller d'Agricultura, Pesca, Aigua i Desenvolupament Rural de la Junta d'Andalusia, Ramón Fernández-Pacheco; el president de la Diputació d'Almeria, Javier Aureliano García, i l'alcalde d'El Ejido, Francisco Góngora, que van estar acompanyats pel president de Cajamar, Eduardo Baamonde, i el director de Sostenibilitat i Desenvolupament Agroalimentari de Cajamar, Roberto García Torrente.

En el seu discurs, Baamonde va rememorar els inicis de l'Estació Experimental, segons les seues paraules, "obra d'uns visionaris que van fer possible el que semblava impossible: convertir el desert d'Almeria en l'horta d'Europa". I va afegir que "encara que puga semblar un miracle, sabem que va ser el fruit del treball i l'esforç d'unes persones que van voler canviar les coses apostant per la implantació de les noves tecnologies de l'època, aleshores desconegudes al nostre país".

Baamonde va recordar també com el projecte de l'aleshores Caixa Rural d'Almeria, avui Cajamar, va nàixer de la necessitat d'evitar l'exclusió financera dels agricultors de la província, i com, a més, va impulsar un canvi cap a un nou model agrari, clau per a la sostenibilitat i el desenvolupament econòmic de la regió.

Per la seua part, el president de la Diputació d'Almeria, Javier Aureliano García, va afirmar: "Pràcti-

cament ningú pensava fa 60 anys que una de les zones més àrides d'Europa es podia transformar en un vergel que exportara salut a mig món. Doncs aquest miracle s'ha aconseguit gràcies a l'esforç, el treball i a una aposta per la innovació ací, a Las Palmerillas". Aureliano García va posar l'accent també en l'eficiència de l'agricultura almeriana en l'ús de l'aigua. "Almeria ha aconseguit amb el 0,24 % de la superfície agrícola espanyola produir el 7 % de l'horticultura de la Unió Europea. L'Estació Experimental 'Las Palmerillas' ha estat i continua sent un far en aquesta contínua recerca de l'eficiència i la sostenibilitat".

Inauguració de les noves instal·lacions

La celebració del 50 aniversari de 'Las Palmerillas' va ser l'ocasió també per a presentar al públic les noves instal·lacions de l'Estació Experimental, un espai dissenyat seguint els estàndards internacionals més avançats en eficiència i sostenibilitat, amb mòduls fotovoltaics per a l'autoconsum energètic i el màxim aprofitament de la llum natural.

El nou edifici, de dues plantes, ocupa més de 1.500 metres quadrats, dels quals aproximadament 400 es dediquen a un laboratori de biotecnologia per a oferir serveis especialitzats en desenvolupament de bioproductes, anàlisi de biomassa, aigües i sòls, tecnologia d'aliments i bioeconomia circular.

A més, les noves instal·lacions alberguen espais de treball per als especialistes en agronomia i els emprenedors de les startups de Cajamar.

LES COOPERATIVES DE CRÈDIT PERTANYENTS A LA UNACC VAN SUPERAR ELS 1.575 MILIONS D'EUROS DE BENEFICI NET EN 2024

L'acompliment de les cooperatives de crèdit a Espanya és molt positiu en termes de rendibilitat i solvència. Els resultats i dotacions milloren la capacitat de resistència del sector davant situacions imprevistes que podrien sorgir, "la qual cosa és cada vegada més habitual", va advertir el president de la UNACC, Manuel Ruiz Escudero

La Unió Nacional de Cooperatives de Crèdit (UNACC) va celebrar el passat 14 de maig la seua Assemblea General a Madrid, en la qual el seu president, Manuel Ruiz Escudero, va donar a conèixer els resultats de l'activitat de 2024. Segons les dades aportades, les cooperatives de crèdit i caixes rurals pertanyents a la UNACC van assolir l'any passat un benefici net de 1.575 milions d'euros, un 33,08 % més que l'any anterior, i un marge brut de 3.987 milions d'euros, un 19,30 % superior al de 2023. A més, els sanejaments i dotacions es van elevar un 8,62 % i els fons propis es van incrementar un 13,5 %, fins als 13.028 milions d'euros. Els beneficis han permès destinar 177 milions d'euros al Fons d'Educació i Promoció Cooperativa.

El president de la UNACC va fer també un repàs a la situació econòmica i social del país, destacant que aquest últim any "s'han superat les expectatives quant a l'evolució del creixement econòmic i la inflació, malgrat la inestabilitat que s'observa a nivell mundial".

"El comportament de les cooperatives de crèdit durant l'exercici passat va ser molt positiu en termes de rendibilitat i solvència. Aquests resultats i dotacions milloren la capacitat de resistència del sector davant situacions imprevistes que podrien sorgir, cosa que és cada vegada més habitual", va indicar Ruiz Escudero.

En matèria de resiliència, va assenyalar que les entitats "han treballat intensament de cara a l'entrada en vigor de DORA" -Reglament de Resiliència Operativa Digital-, duent a terme les inversions i adaptacions necessàries per al seu compliment. "Procés en el qual va implícita la gestió dels riscos tecnològics".

Així mateix, el president de la UNACC va recordar el paper de les institucions per desenvolupar adequadament la "proporcionalitat", per la qual cosa, va dir, "s'ha de treballar en la simplificació dels processos i les normes per millorar la competitivitat europea i facilitar el creixement econòmic".

Ruiz Escudero es va referir al 2025 com un any especial, "perquè celebrem l'Any Internacional de les Cooperatives proclamat per les Nacions Unides, que reconeix el paper vital que desenvolupen les coope-

ratives en el desenvolupament local i la seua contribució al creixement inclusiu". Per aquest motiu, va afirmar que els valors cooperatius "constitueixen els fonaments per a crear una societat millor, més resistent i cohesionada".

Una banca senzilla, propera i sostenible

En l'àmbit social, el titular de la UNACC va assegurar que actualment compten amb una xarxa d'al voltant de 3.400 oficines, amb un 42 % en poblacions de menys de 5.000 habitants i sent l'única oficina en 513 municipis.

"La nostra banca senzilla, propera, sostenible i orientada a les persones, dona com a fruit la confiança dels nostres socis i clients, que cristal·litza en la millora de la quota de mercat en crèdits, dipòsits i empleats cada any", va transmetre.

Va dedicar també unes paraules de "reconeixement i solidaritat" amb les víctimes, les seues famílies i les caixes afectades per la catàstrofe de la DANA de finals d'octubre de l'any passat.

Consell rector de la UNACC

L'Assemblea General va aprovar els comptes anuals de l'exercici 2024, l'informe de gestió, i els pressupostos i el pla d'activitats per a 2025. Per últim, es va procedir a l'elecció per als pròxims quatre anys dels membres del Consell Rector, un total de 15 membres en total, més tres suplents.

CONCOVI PROMOU LES COOPERATIVES D'HABITATGE EN CESSIÓ D'ÚS O EN PROPIETAT COM A ALTERNATIVA A LA CRISI HABITACIONAL

CONCOVI defensa que si les administracions públiques apostaren pel model d'habitatge cooperatiu es podria resoldre una part molt significativa del problema d'accés a l'habitatge en menys d'una dècada

Des del Registre de Demandants d'Habitatge i Sòl de CONCOVI, la Confederació de Cooperatives d'Habitatges i Rehabilitació d'Espanya denuncia que el sistema actual, que fa de l'habitatge un bé inaccessible per a la majoria dels ciutadans, necessita un "canvi estructural", i proposen les cooperatives d'habitatge en cessió d'ús o en propietat per a organitzar la demanda, connectar amb l'oferta de sòl i activar la col·laboració públic-cooperativa.

"Amb una experiència de més de 15 anys tenim clar que el sistema necessita un canvi estructural. Un que no es limite a promeses o pegats puntuals, sinó que plantege una alternativa real, eficient i, sobretot, viable. I aquesta alternativa existeix: es diu cooperatives d'habitatge en cessió d'ús o en propietat a preu de cost", expliquen.

A través de les seues plataformes COOPERACTIVA-TE.ORG, COOPEROPEN.ORG i COOPERALQUILA.ORG, canalitzen les sol·licituds que reben, agrupant ciutadans amb voluntat de cooperar i facilitant l'accés a projectes concrets d'habitatge.

Un model d'habitatge cooperatiu en el qual no es compra un producte immobiliari, sinó que s'aposta per construir una llar juntament amb altres persones en la seua mateixa situació, amb el qual "s'elimina el sobrecost que imposen les promotores tradicionals i s'accedeix a l'habitatge a un preu just, transparent i controlat, sense marges especulatius".

Des de CONCOVI expliquen, a més, que avui, gràcies a la tecnologia, a la financiació ètica i a la professionalització del sector, el cooperativisme està "més preparat que mai per a donar una resposta d'impacte".

"El que necessitem és tornar la capacitat de decisió a les persones", apunten des de CONCOVI.

Solució a una greu problemàtica social

El passat mes de juliol, a través de la plataforma COOPEROPEN, la Confederació va llançar una consulta popular que va superar els 20.000 participants, reflectint una àmplia acceptació social. L'objectiu és limitar el preu del sòl, frenar la desqualificació d'habitatges protegits i promoure un model cooperatiu, amb l'objectiu de garantir el dret a un habitatge digne.

En paral·lel, es va impulsar la creació de SERFICOOP, la primera cooperativa de serveis auxiliars financers dedicada exclusivament a finançar projectes d'habitatge en règim cooperatiu a tot el territori nacional. Una eina que canalitza els estalvis de socis col·laboradors, oferint-los una rendibilitat raonable i amb sentit social mentre es gestiona el desenvolupament dels seus futurs habitatges. En només tres mesos d'activitat, SERFICOOP ha mobilitzat ja més de 4 milions d'euros.

COOPEROPEN i SERFICOOP busquen oferir solucions habitacionals assequibles, però també democratitzar l'accés a la inversió immobiliària, apropant els seus beneficis a la ciutadania. Un model de gestió que aposta per la participació activa de la ciutadania, els agents immobiliaris i la col·laboració públic-privada per a aconseguir l'eficiència en la promoció d'habitatge de qualitat a preu de cost.

L'estigma dels habitatges cooperatius

Segons CONCOVI, les cooperatives no ofereixen habitatge social en el sentit estigmatitzat del terme, sinó un habitatge assequible, de qualitat, de disseny, amb eficiència energètica, en localitzacions raonables i construït des de la corresponsabilitat. És, per tant, un altre model de fer llar, "més sostenible, humà i sensat".

Defensen també que si les administracions apostaren per aquest model es podria resoldre una part molt significativa del problema d'accés a l'habitatge en menys d'una dècada, amb polítiques que prioritzen l'ús del sòl públic, financiació cooperativa, eines digitals i amb voluntat de construir des de la base ciutadana.

LABORPAR VA CELEBRAR LA SEUA ASSEMBLEA GENERAL A MÚRCIA AFRONTANT ELS REPTES I DESAFIAMENTS DE LES SOCIETATS LABORALS

La Federació Empresarial de Societats Laborals i Empreses Participades (Laborpar) va celebrar el passat 25 de juny a Múrcia -Capital Espanyola de l'Economia Social 2025- la seua Assemblea General, cercant solucions per afrontar el que és el seu major desafiament: el relleu generacional a les empreses. Durant l'assemblea van donar la benvinguda a Aslabcam, la nova associació de societats laborals de Castella-la Manxa, que ha culminat el seu procés de constitució aquest 2025.

Durant l'Assemblea, Laborpar va realitzar un balanç del 2024, any que van descriure com a "d'importants avanços per a la Federació en tots els seus eixos d'actuació: representació institucional, comunicació, creixement territorial i suport a les empreses".

Manifest per a les Societats Laborals

Durant l'Assemblea es va aprovar per unanimitat el Manifest de Múrcia per a les Societats Laborals, que renova el compromís amb un desenvolupament econòmic més just, participatiu i sostenible.

Aquest manifest subratlla aspectes com la aposta per un model empresarial participatiu, sostenible i inclusiu, que afavorisca l'estabilitat en l'ocupació, fomenta l'equitat i lluita per la cohesió social.

De la mateixa manera, es va fer una crida a tota la societat perquè valore les societats laborals, nascudes a Espanya i alineades amb els models de participació

europaus, com a màxim exponent de l'empresa participada, que des del seu origen ha situat les persones en el centre de l'activitat econòmica.

L'Assemblea va ser també un espai per a l'agraïment. Laborpar va reconèixer especialment l'acollida d'Amusal, entitat amfitriona, per la seua excel·lent organització i per propiciar un encontre ple de futur.

40 anys d'innovació social

Les activitats de Laborpar a Múrcia van continuar l'endemà, 26 de juny, amb la presentació junt amb CIRIEC-Espanya del llibre "Societats laborals: 40 anys d'innovació social". La presentació del llibre va comptar amb la intervenció dels seus coordinadors, Manuel García i Sebastián Reyna, del Grup de Treball d'Història de CIRIEC-Espanya.

La publicació té com a propòsit servir d'homenatge a homes i dones de tots els àmbits (empresa, sindicats, associacionisme, universitats, partits polítics...) que van contribuir al naixement del model de Societat Laboral, a la posada en marxa de milers d'empreses i a la preservació de milers d'ocupacions a tot el territori, i a la creació d'un cos associatiu que ha permès que aquestes experiències hagen perdurat en el temps i es projectin al futur. El llibre ja està disponible a la secció de novetats bibliogràfiques de la Web de CIRIEC-Espanya.

EL GRUP SOCIAL ONCE ES CONSOLIDA COM A QUART OCUPADOR DEL PAÍS, AMB 77.000 TREBALLADORS

És també el primer ocupador de persones amb discapacitat a Espanya i al món. El Grup Social ONCE està augmentant l'ocupació a un ritme anual del 7,1 %, el triple de la mitjana estatal. El 60 % de la plantilla són persones amb discapacitat i el 45 % dones.

El Grup Social ONCE es consolida com el quart ocupador del país, amb 5.064 nous professionals contractats el 2024, assolint el seu rècord històric d'ocupació, fins als 76.956 treballadors. És també el primer ocupador de persones amb discapacitat a Espanya i al món. El Grup Social ONCE està augmentant la seua ocupació a un ritme anual del 7,1 %, el triple de la mitjana estatal, que va ser del 2,19 % l'any passat, segons l'Enquesta de Població Activa. El 60 % de la plantilla del Grup són persones amb discapacitat i el 45 % són dones.

L'Informe de Valor Compartit Grup Social ONCE 2024, grup nascut de la suma de les tres àrees executives: ONCE, Fundació ONCE i Ilunion, indica que també són històrics els resultats en 2024 en Acció Social, amb un augment enguany fins als 254 milions d'euros nets. Les vendes de loteries de l'ONCE, per la seua part, van créixer un 7,8 %, mentre que la facturació d'Ilunion va augmentar un 15,2 %.

Respecte a aquestes xifres, el president del Grup Social ONCE, Miguel Carballada, ha assenyalat: “Un total de 45.678 persones amb discapacitat tenen un lloc de treball amb nosaltres en un mercat laboral on aquesta realitat, creieu-me, no és gens fàcil. Per descomptat també sumem 31.278 persones sense discapacitat, perquè aquesta és una casa oberta a la diversitat, i comptem amb 34.654 dones treballant, de les quals més de 17.000 també tenen discapacitat. Sens dubte, números que són, sobretot, persones, i que reflectixen ben clar quin és el nostre objectiu, la nostra funció, el nostre propòsit i el nostre assoliment”.

10 anys d'Ilunion

Ilunion, la pota empresarial del Grup Social ONCE, compleix 10 anys d'activitat enguany 2025, en què ha passat de 30.000 a 43.000 professionals. El seu nom, que és la suma de ILUsió i uNIÓ per crear ILUNION, és un grup empresarial de l'economia social, el principal objectiu del qual és una “acció empresarial rendible però, sobretot, afavoridora de la inclusió laboral i social de persones amb discapacitat i altres col·lectius vulnerables”.

El 2024 va aconseguir elevar la seua facturació a 1.315 milions d'euros, un 15,2 % més, amb una inversió superior a 125 milions. Comptem amb 50 línies de negoci en les seues sis divisions (Serveis, Economia

Circular, Hotelera i Hospitalària, Sociosanitària, Comercialització i Consultoria), que sumen 535 centres de treball repartits per tota la geografia estatal (el 44,7 % són Centres Especials d'Ocupació d'Iniciativa Social), sobretot en zones de l'Espanya buidada, on es troba especialment present.

El 2017 va iniciar la seua expansió internacional a Colòmbia, amb dues línies de TextilCare industrials – bugaderies especialitzades– a Medellín i Bogotá, i enguany ha iniciat l'obertura de nous negocis a Portugal.

“La nostra intenció com a Grup Social ONCE és continuar consolidant-nos com a líders en gestió empresarial i social destinada íntegrament a les persones, a totes les persones, especialment a aquelles que tenen alguna discapacitat o estan en risc d'exclusió”, va detallar Carballada, que va voler recordar que “només han de donar-nos un punt de confiança i nosaltres se'l retornarem multiplicat per sis punts o per mil”.

LA PLATAFORMA DEL TERCER SECTOR CONDEMNA LA GREU CRISI HUMANITÀRIA A GAZA I EXIGEIX UNA RESPOSTA INTERNACIONAL URGENT

La Plataforma del Tercer Sector subratlla que la situació de fam que travessa la població civil a Gaza no és conseqüència d'un desastre natural, sinó el resultat de decisions polítiques que impedeixen l'accés a aliments i assistència bàsica.

La Plataforma del Tercer Sector va emetre el passat 16 de setembre un comunicat en el qual expressa la seua “profunda preocupació davant la greu crisi humanitària que travessa la població civil a Gaza”. Recorda que la situació actual, marcada pel bloqueig prolongat i la falta d'accés a recursos bàsics, ha derivat en una fam que afecta especialment els xiquets i xiquetes i les persones en situació de vulnerabilitat. La manca d'aliments, aigua potable, atenció mèdica i combustible està provocant un col·lapse humanitari sense precedents i una vulneració sistemàtica dels drets humans més bàsics.

La Plataforma del Tercer Sector subratlla que la situació de fam a Gaza no és conseqüència d'un desastre natural, sinó el resultat de decisions polítiques que impedeixen l'accés a aliments i assistència bàsica. “S'està deixant morir de fam milers de persones, en la seua majoria menors, en una crisi que podria evitar-se si es garantira el subministrament i es respectaren els principis del Dret Internacional Humanitari. Aquesta forma de violència estructural representa una greu amenaça per a la dignitat humana i exigeix una resposta immediata per part de la comunitat internacional”, afirmen des de la Plataforma.

La Plataforma del Tercer Sector condemna també els bombardejos indiscriminats que estan afectant greument la població civil, destruint infraestructures essencials com hospitals, escoles i centres de distribució d'ajuda. “Aquests atacs vulnereu de manera directa el Dret Internacional Humanitari i agreugen encara més les condicions de vida de milers de persones que ja es troben en situació d'extrema vulnerabilitat. La violència sistemàtica contra civils no pot normalitzar-se”.

En aquest context, la Plataforma del Tercer Sector reivindica el paper essencial de les organitzacions socials que continuen treballant sobre el terreny, en condicions extremes, per salvar vides i protegir drets. El personal humanitari, civil i voluntari que opera en aquestes entitats s'enfronta a riscos constants, sense que se garantisca la seua seguretat ni es respecte la seua tasca conforme al Dret Internacional Humanitari.

La Plataforma del Tercer Sector urgeix a la comunitat internacional a adoptar mesures urgents i concretes, entre elles l'establiment immediat d'un alto el foc durador que permete protegir la població civil; l'obertura de corredors humanitaris segurs i sense restriccions per facilitar l'accés a ajuda bàsica i detindre la fam; la lliberació de totes les persones retingudes.

També s'exigeix l'adopció de mecanismes eficaços per salvaguardar la població civil, amb especial atenció a menors i persones majors; el reconeixement i respecte del treball del personal humanitari, civil i voluntari de les organitzacions socials, assegurant la seua seguretat i el compliment de les normes del Dret Internacional Humanitari; i el desplegament d'una missió internacional de pau sota mandat de Nacions Unides.

Així mateix, es recorda que aquesta crisi no és un fet aïllat. En diversos llocs del món, la població civil pateix les conseqüències de conflictes silencisats i prolongats, bloquejos, desplaçaments forçats i violacions sistemàtiques de drets. La Plataforma del Tercer Sector recorda que és imprescindible una resposta internacional coherent, basada en la defensa de la dignitat humana, el respecte al Dret Internacional Humanitari i la protecció de qui treballa per la pau i la justícia social en els territoris afectats.

REAS XARXA DE XARXES COMPLEIX 30 ANYS: TRES DÈCADES D'EXPANSIÓ DE L'ECONOMIA SOLIDÀRIA

Des dels seus inicis en 1995 fins a hui, la Xarxa d'Economia Alternativa i Solidària (REAS) s'ha convertit en un dels principals referents per a qui cerca una economia que pose al centre les persones, la justícia social, la sostenibilitat i el bé comú.

Aquest 2025 marca una fita per al moviment de l'Economia Solidària a l'Estat espanyol: 'REAS Red de Redes' celebra el seu 30é aniversari. Des dels seus inicis en 1995 fins hui, l'organització s'ha convertit en un dels principals referents per a qui busca una economia que pose al centre les persones, la justícia social, la sostenibilitat i el bé comú.

La gènesi de REAS tingué lloc en 1995, a Còrdova, durant la trobada IDEARIA d'Economia Solidària. En aquell moment, unes 20 organitzacions promotores de diverses iniciatives -centres d'inserció sociolaboral, projectes de reciclatge, comerç just, missatgeria sostenible, entre altres- s'articularen per donar veu comuna al moviment.

Amb els anys, la Xarxa ha crescut territorial i sectorialment. L'any 2000, ja amb unes 70 iniciatives implicades, REAS consolidava la seua presència en diferents comunitats autònomes. Més tard, en 2014 adoptà una estructura confederal que permet que xarxes territorials i xarxes sectorials -com Comerç Just, Finances Ètiques, Recuperadors, Energies Re-

novables- participen en els seus òrgans de govern. A més, l'articulació territorial ha permès que les iniciatives locals i sectorials es connecten, compartisquen aprenentatge, es donen suport mutu i amplifiquen el seu impacte.

Principals fites i pràctiques destacades

Al llarg d'aquests 30 anys, REAS ha impulsat nombroses iniciatives, propostes i eines que han reforçat l'ESS com a alternativa concreta al model econòmic més dominant. Entre elles destaca la creació del Mercat Social, una estratègia per crear circuits econòmics coherents amb els principis de l'economia solidària, connectant producció, distribució, consum i finançament ètic, amb pràctiques com catàlegs locals, monedes socials comunitàries, fires, apps de visibilitat, etc.

Una de les grans fites és comptar amb alternatives de consum en quasi qualsevol sector, podent viure en gran part al marge de les lògiques capitalistes. Gràcies a milers de petites produccions i cooperatives d'alimentació (de producció, distribució i consum)

ja és possible alimentar-se amb productes ecològics, que no sols són més saludables per a les persones i el planeta sinó que articulen teixit productiu local per garantir la sobirania alimentària dels territoris.

En l'àmbit de l'energia, desenes de cooperatives d'energia renovable no sols ofereixen alternatives més sostenibles als combustibles fòssils, sinó que, al fer-ho des del cooperativisme i el comunitari, democratitzen un bé bàsic com és l'energia, la gestió local de la qual genera beneficis socials en llocs de treball, impostos i inversions que es relocalitzen als territoris.

Això és possible, a més, gràcies a les finances ètiques, que garanteixen el dret al crèdit i canalitzen l'estalvi de persones compromeses amb projectes d'alt impacte social i mediambiental. Baix aquests mateixos criteris de dignitat, justícia social i sostenibilitat existeixen alternatives en sectors com la roba i calçat, el transport, l'habitatge i les telecomunicacions, gràcies a una àmplia i diversa xarxa d'empreses que satisfan les necessitats de la població dins d'un mercat social "que permet desconnectar-se del capitalisme", asseguren des de REAS.

Una Xarxa que conflueix

En aquests trenta anys REAS ha confluït amb nombrosos col·lectius i agents, partint dels espais de trobada amb l'Economia Social, família de la qual forma part, i on "aporta la seua voluntat transformadora més radical" per fer incidència política davant les administracions públiques. Cerca així conformar un front comú capaç de reclamar clàusules socials en la contractació pública o fomentar models laborals dignes, on el treball siga una eina al servei de la inclusió i del benestar i no una via de plusvàlua i obtenció de lucre.

I, com a moviment social que és l'Economia Solidària, també es troba amb altres moviments com l'Ecològisme i el Feminisme. El millor exemple d'això és l'última versió de la Carta de principis de l'Economia Solidària, producte d'una revisió en clau de gènere i que connecta amb els profunds reptes ecosocials, integrant l'ecodependència i els límits biofísics com a marc de referència ineludible per a l'acció econòmica.

Acte de celebració a Saragossa

Per commemorar aquests 30 anys, REAS ha organitzat una sèrie d'actes significatius. Un dels més destacats fou la jornada celebrada el 6 de juny a Saragossa, que inclogué un taller estratègic ("ESS ThinkTank"), espais de trobada, còctel, concerts, monòlegs i actuacions musicals dins de la "FiESSta" de l'ESS.

També ha publicat una web commemorativa amb materials audiovisuals, entrevistes i exemples de bones pràctiques per visibilitzar la trajectòria del moviment.

Reptes i desafiaments

Encara que els èxits són nombrosos, els pròxims anys presenten desafiaments importants. Un d'ells és, segons REAS, "l'escalabilitat sense perdre principis", és a dir, créixer en nombre d'entitats, volum d'activitat o reconeixement institucional, però preservant la coherència amb els valors de justícia, cooperació, sostenibilitat ambiental, equitat i transparència.

Un altre repte és aconseguir un finançament sostenible i divers, reduint la dependència de subvencions, assegurant ingressos propis o mecanismes ètics de finançament que garanteixen autonomia. "Fomentar les finances ètiques és clau en això", asseguren.

I una vegada més, la importància de la visibilitat social i de l'impacte transformador, és a dir, que l'ESS deixi de ser una qüestió de nínxol per convertir-se en una alternativa viable en la vida quotidiana de més persones, tant en el consum com en els serveis, l'ocupació, l'habitatge, l'energia, etc.

Mirant al futur amb esperança

Si alguna cosa ha quedat clara després de trenta anys de treball és que sense Xarxa no hi ha ESS: el col·lectiu, la col·laboració, l'intercanvi d'experiències, el suport mutu han estat fonamentals perquè les iniciatives no sols sobrevisquen, sinó que prosperen.

REAS Xarxa de Xarxes es troba hui en una posició de força per projectar la seua acció cap a noves generacions, per inspirar altres territoris i moviments, tant dins com fora d'Espanya, i per contribuir a què una altra economia siga més que una alternativa, siga una realitat viscuda.

Més informació a la Web del 30 aniversari de REAS:

<https://economiasolidaria.org/30aniversario/>

NOTÍCIES DE L'ECONOMIA SOCIAL I COOPERATIVA · INTERNACIONAL

LA CIMERA EUROPEA D'ECONOMIA SOCIAL A MÚRCIA RECLAMA UN NOU I DECIDIT IMPULS PER AL SECTOR, COM A MITJÀ PER A ACONSEGUIR L'AUTONOMIA ESTRATÈGICA DE LA UNIÓ EUROPEA

Múrcia va acollir del 15 al 19 de setembre la Setmana i Cimera Europea de l'Economia Social, amb la presència de representants governamentals de 27 països, entre les quals va estar la ministra de Treball i Economia Social, Yolanda Díaz; membres del Parlament i del Comitè Econòmic i Social Europeu, i alts representants de la Comissió Europea, encapçalats per la vicepresidenta executiva i comissària de Drets Socials i Ocupació de Qualitat, Roxana Mînzatu.

La Setmana i Cimera Europea de l'Economia Social va reunir del 15 al 19 de setembre a Múrcia representants governamentals de 27 països, entre ells la ministra de Treball i Economia Social, Yolanda Díaz; membres del Parlament i del Comitè Econòmic i Social Europeu, i alts representants de la Comissió Europea, encapçalats per la vicepresidenta executiva i comissària de Drets Socials, Capacitats i Ocupació de Qualitat, Roxana Mînzatu.

La Cimera va comptar amb més de 650 participants, entre ells 100 ponents internacionals i representants de 200 organitzacions, per a reivindicar i garantir

l'execució plena del Pla d'Acció Europeu de l'Economia Social, i integrar aquest model empresarial en el nou Marc Financer Plurianual de la UE (2028-2034). L'esdeveniment va finalitzar amb la comissària Mînzatu reafirmant els compromisos clau de la Comissió per a reforçar l'Economia Social i reconeixent el seu valor estratègic per a la cohesió i la resiliència de tota Europa: "Tenen el meu total compromís que treballaré amb vostés per a continuar impulsant les ambicions de l'Economia Social", va afirmar.

En el seu discurs, Mînzatu va desgranar algunes de les principals àrees de treball en què concentrarà la

seua actuació, des del reforç del Pla d'Acció amb noves mesures; assegurar que l'Economia Social guanye pes en la contractació pública i en la normativa comunitària sobre les Ajudes d'Estat; així com arbitrar mecanismes per a millorar l'accés al finançament d'aquest model empresarial.

I va afirmar també que el conjunt de l'Economia Social "necessita ser molt més gran del que és ara" per a assolir la resiliència i el valor polític que mereix. Es va posicionar com una aliada d'aquest model i va agrair la invitació, esperant treballar intensament en les polítiques esmentades.

L'Economia Social com a solució als reptes actuals i per a l'autonomia estratègica d'Europa

Per la seua part, Juan Antonio Pedreño, president de CEPES i de Social Economy Europe, va qualificar molt positivament els debats de la Cimera. "Aquest acte evidencia el ferm compromís de totes les institucions i governs presents, i el consens sobre el paper de l'Economia Social com a solució als reptes actuals i per a l'autonomia estratègica d'Europa", va afirmar.

Pedreño va reclamar la necessitat que el pròxim marc financer plurianual prioritze recursos per al sector i va fer una crida perquè, sota el lideratge de la Comissió, l'Economia Social se situe al centre de totes les estratègies europees. "No demanem privilegis, demanem coherència, que els fons europeus es canalitzen cap a models empresarials que conjuguen competitivitat i solidaritat, que generen ocupació estable i que, a diferència d'altres, mai no es deslocalitzen", va aprofundir Pedreño.

Mantindre els esforços i el lideratge de la UE en Economia Social

Així mateix, la vicepresidenta segona i ministra de Treball i Economia Social, Yolanda Díaz, va advertir també que Europa "no pot retrocedir en la seua dimensió social", i va manifestar la seua preocupació per la supressió de la Unitat d'Economia Social de la DG Grow emprés per la nova Comissió Europea. En canvi, els esforços que realitza Espanya per a fomentar aquest model empresarial estan sent quantiosos, com el disseny de polítiques i instruments per a finançar-lo, l'impuls de dues resolucions en l'Assemblea General de Nacions Unides o de la Recomanació del Consell de la Unió Europea, entre altres.

Precisament en l'àmbit europeu, la titular de Treball i Economia Social va demanar reforçar la contractació pública reservada a les empreses d'economia social, propiciar les ajudes estatals en base a marcs normatius que reconeguen i donen suport a l'especificitat d'aquestes entitats, i augmentar la cooperació amb l'Intergrup d'Economia Social del Parlament Europeu per a una major visibilització d'aquest ecosistema.

"La Unió Europea ha d'exercir un paper de lideratge internacional en l'Economia Social", va concloure la vicepresidenta, que va finalitzar anunciant que Espanya presidirà juntament amb França el Comitè de Seguitment de la Declaració de Luxemburg, per a fomentar la coordinació de polítiques que impulsen l'Economia Social en el conjunt de la Unió Europea (UE).

Intergrup d'Economia Social

La veu del Parlament Europeu va recaure en les copresidents de l'Intergrup d'Economia Social i Serveis d'Interès General, que van participar en una audiència

centrada en els eixos sobre els quals es va articular la Cimera. En aquest sentit, l'europarlamentària Maravillas Abadía, recollint les dades de l'estudi més recent de CIRIEC i Euricse per a la Comissió Europea, va destacar que “ja ningú dubta que l'Economia Social siga un actor principal a Europa, és un motor d'ocupació que representa més de 4,3 milions d'empreses i entitats, i 11,5 milions de llocs de treball directes, la qual cosa equival al 6,3 % de la població ocupada a Europa i una facturació per damunt del bilió d'euros”.

Abadía va remarcar que “cal potenciar el finançament i destacar-lo com a prioritat de cara al marc financer plurianual. L'Economia Social no pot veure's com un mer instrument, sinó que s'ha de concebre com una palanca estratègica del futur de la UE”.

L'eurodiputada Idoia Mendia va manifestar també el seu compromís: “Europa necessita instruments com l'Economia Social, que ofereix certes i garanteix valors”, ressaltant que aquest model empresarial ha d'estar present en totes les decisions de l'Eurocambrà i en les polítiques europees.

Reactivació del Comitè de Luxemburg

Un altre dels fites destacables d'aquesta Cimera ha sigut la reactivació del grup de treball (Comitè de Monitorieg de la Declaració de Luxemburg), que ha reunit representants governamentals de Bèlgica, Bulgària, Eslovàquia, Eslovènia, Espanya, França, Irlanda, Itàlia, Luxemburg, Polònia i la República Txeca. La trobada ha reafirmat el compromís de tots els països en la de-

fensa i promoció de l'Economia Social. A més, el Comitè s'ha proposat ser un instrument molt més actiu i dinàmic per a defensar els interessos dels països i, sobretot, visibilitzar aquest model empresarial propiciant el seu creixement.

Fernando López Miras, president de la Regió de Múrcia i vicepresident del Comitè Europeu de les Regions, va expressar el seu orgull per haver acollit aquesta Cimera Europea d'Economia Social, de la mà de CEPES i Social Economy Europe. Va recordar que només en aquesta regió, en els últims 10 anys, s'han creat més de 1.700 empreses d'Economia Social, gràcies al dinamisme del sector i als suports que rep de la pròpia Regió de Múrcia, juntament amb les ajudes estatals i europees. “Aquest dinamisme ve a confirmar que estem davant d'un model plural, resilient i capaç de generar oportunitats en els moments de major incertesa”, va concloure.

L'àmplia agenda de la Setmana Europea de l'Economia Social es va completar amb el Comitè Executiu de Social Economy Europe, la Junta Directiva de CEPES, una recepció a l'Ajuntament de Múrcia, la gala dels III Premis Europeus de l'Economia Social i el Dia de les Empreses d'Inserció. Igualment, l'IEMED, Institut d'Economia Social del Mediterrani, va celebrar dues jornades amb representants d'11 països del Sud del Mediterrani i, finalment, hi va haver una trobada del programa RESEES (Reinforce Regional Social Economy Ecosystems and Stakeholders capacity), així com una jornada sobre “La dona en l'empresa”.

EUROPA CELEBRA LA INNOVACIÓ I LA INCLUSIÓ SOCIAL EN LA GALA DELS III SOCIAL ECONOMY AWARDS

Amb aquests guardons, l'economia social europea referma el seu paper com a motor de canvi, capaç d'oferir solucions innovadores i sostenibles als grans desafiaments.

Els guardons es van distribuir en cinc categories: formació, governs locals, habitatge, energia neta i innovació social en empreses d'inserció, totes vinculades a prioritats estratègiques de la Unió Europea.

La ciutat de Múrcia va ser el passat 17 de setembre l'escenari del lliurament de la tercera edició dels Social Economy Awards, una gala emmarcada en la Cimera Europea de l'Economia Social organitzada per Social Economy Europe (SEE) juntament amb CEPES, el Ministeri de Treball i Economia Social i el Govern i l'Ajuntament de Múrcia.

L'esdeveniment va reunir líders europeus, institucions i entitats per reconèixer les iniciatives més destacades de l'economia social al continent. Entre tots ells hi van estar la comissària d'Ocupació i Drets Socials de la Unió Europea, Roxana Mînzatu, i la secretària d'Estat d'Economia Social, Amparo Merino.

Des de la seua creació el 2021, els premis de Social Economy Europe (SEE) han servit per donar visibilitat a projectes exemplars que encarnen els valors de l'economia social. En aquesta edició, SEE va rebre 140 candidatures de 35 països europeus, que van ser avaluades per un jurat d'experts i representants d'institucions comunitàries.

Els guardons es van distribuir en cinc categories: formació, governs locals, habitatge, energia neta i innovació social en empreses d'inserció; totes vinculades a prioritats estratègiques de la Unió Europea.

Premis en la categoria de Formació i educació

El primer reconeixement va ser per a EdukaCoop, una iniciativa de l'Associació d'Empreses d'Economia Social de Navarra (ANEL) a Espanya, amb la col·laboració de la Càtedra d'Economia Social i Cooperativisme de la Universitat Pública de Navarra (UPNA). Va rebre el premi Ignacio Ugalde, president d'ANEL i CEPES Navarra, de mans de la comissària Roxana Mînzatu.

El jurat va destacar del projecte "la seua capacitat per integrar els valors cooperatius en el sistema educatiu, des dels centres de secundària i FP fins a la universitat, aplicant-hi metodologies actives, projectes reals i una xarxa d'aliances composta per més de 60 cooperatives de la Comunitat Foral".

La comissària Roxana Mînzatu va entregar el Premi Europeu d'Economia Social, en la categoria d'Educació i Formació, a ANEL, pel seu projecte EdukaCoop. Va recollir el premi el president d'ANEL, Ignacio Ugalde.

Gràcies a aquest esforç, més de 2.500 estudiants d'una trentena de centres educatius de Navarra han participat en EdukaCoop, convertint-se així en una referència estatal i internacional en l'àmbit de la formació en el model cooperatiu. Durant el seu discurs d'acceptació del premi, Ugalde va explicar que aquesta iniciativa “va nèixer amb la vocació d'inspirar els més joves a emprendre des de la cooperació”, i va recalcar que aquest premi “ens anima a continuar innovant, a obrir noves vies de col·laboració amb universitats, institucions i centres de formació, a reforçar la seva dimensió internacional i, sobretot, a construir ponts en lloc de murs entre la joventut”.

“Veure l'entusiasme i l'interès amb què les noves generacions es familiaritzen amb els principis de l'Economia Social i Cooperativisme em permet ser optimista respecte al futur i la possibilitat de desenvolupar una economia més humana i humanista”, va reconèixer. En paraules del president de CEPES Navarra i ANEL, “aquest premi demostra que, quan educació i cooperativisme es troben, es genera un canvi real en la societat”, i que és la prova palpable que Navarra “és avui un exemple de com sembrar valors de solidaritat, equitat i participació des de les aules”.

En la mateixa categoria de Formació i Educació, el 2n premi va ser per a 'Passerelles et Compétences' (França), per connectar professionals voluntaris amb ONG, i el tercer per al col·legi İzmir, Another School is Possible, Education Cooperative (Turquia).

Categoria Governs locals

En aquesta categoria va guanyar la ciutat francesa d'Estrasburg, reconeguda com a referent europeu

gràcies a les seues polítiques públiques participatives i el seu ecosistema cooperatiu. La ciutat impulsa iniciatives com el Consell de l'Economia Social i Solidària i el Territori 100% d'Aprenentatge, que promouen polítiques públiques co-dissenyades i suport a l'emprenedoria en ESS.

En aquesta categoria van ser premiats també els Serveis Públics de Valònia (Bèlgica), per la seua estratègia 'Alternativ'ES Wallonia' amb el segon premi, i la Regió de Múrcia (Espanya), pel seu històric Pacte per l'Excel·lència en l'Economia Social. Hi va haver a més una menció especial a 'Peloponnese Trails' (Grècia), iniciativa del govern del Peloponès que revitalitza àrees rurals a través del turisme sostenible.

Categoria d'Habitatge

En la categoria d'Habitatge, el primer premi va recaure en la cooperativa catalana Sostre Cívic, que gestiona més de 550 habitatges en cessió d'ús, sota un model participatiu i sostenible. Sostre Cívic és una cooperativa sense ànim de lucre fundada el 2004 per fer front a la crisi d'habitatge, oferint una alternativa sostenible i comunitària al mercat immobiliari especulatiu. Treballen amb cessió de sòl públic, recuperació de patrimoni privat i amb participació comunitària per “blindar l'habitatge de l'especulació”.

En els últims tres anys han rebut quatre reconeixements internacionals, sent el primer d'ells el 2023 el premi Plata d'Habitatge de les Nacions Unides, i després el Premi d'Innovació Social de la Comissió Europea. El passat mes de juny van recollir els European Responsible Housing Awards 2025, el màxim reconeixement europeu a iniciatives d'habitatge social.

En l'entrega de premis de Social Economy Europe, Sostre Cívic va compartir nominació amb Brussels-CLT, fideïcomís de terres comunitàries de Brussel·les (Bèlgica), que va obtenir el segon premi, i WOGEBE, cooperativa d'habitatge d'Alemanya, tercer premi.

També en aquesta categoria hi va haver una menció especial, per a 'Just a Change', de Portugal, dedicada a la rehabilitació d'habitatges per a famílies vulnerables.

Energia neta

En un context marcat per la necessària transició energètica, el premi en la Categoria d'Energia Neta va ser per a l'associació francesa Association des Centrales Villageoises, que impulsa projectes renovables gestionats per comunitats locals.

En segon lloc va quedar Robin Powerhood (Àustria), per redistribuir energia solar a famílies en risc de pobresa energètica, i en tercer lloc Brupower (Bèlgica), la primera cooperativa energètica ciutadana de Brussel·les.

Innovació Social en Empreses d'Integració Sociolaboral

La catalana **Taller Àuria** es va alçar com a guanyadora en la Categoria d'Innovació Social en Empreses d'Integració Sociolaboral, pel seu innovador model d'inclusió laboral en la indústria de la perfumeria, amb més del 70 % de la seua plantilla composta per persones amb discapacitat o en risc d'exclusió.

Grup Àuria és un conjunt d'organitzacions de base cooperativa nascudes fa més de cinquanta anys a Igualada (Barcelona). L'objectiu fundacional dels seus impulsors, un grup de pares i mares, era millorar la qualitat de vida dels seus fills amb discapacitat intel·lectual, en una època en què l'estat del benestar era gairebé inexistent i, per extensió, a persones en risc d'exclusió social de la comarca de l'Anoia.

Actualment, aquesta cooperativa duu a terme activitats productives perquè les persones puguin tindre oportunitats laborals; propostes que han anat evolucionant amb el temps, passant de les manipulacions inicials a altres que aporten més valor afegit. Precisament, Àuria Perfumes és l'entitat insígnia i representa genuïnament el projecte present i futur del grup.

Aquesta cooperativa és fabricant de perfums, cosmètica i ambientació de llar amb un destacat enfocament social. És, per exemple, el proveïdor de perfums de la marca Stradivarius (Inditex).

Crea col·leccions de perfumeria, des de l'elaboració de la fragància fins al disseny, és a dir, s'ocupa de la producció integral del producte per a cadenes de retail i marques líders. Disposa d'una planta industrial de 10.500 m² a Igualada, al cor del clúster del sector de

Primer premi en la Categoria d'Habitatge a la cooperativa Sostre Cívic

Primer premi en la Categoria d'Integració Sociolaboral per a Taller Àuria.

la cosmètica, amb una xifra de negoci al voltant dels 20 milions d'euros i una ocupació de 450 persones.

En aquesta mateixa categoria van ser premiades també Formació i Treball Empresa d'Inserció (Espanya), líder en reciclatge tèxtil i ocupació inclusiva, i Triest Press (Irlanda), empresa d'impressió inclusiva amb més de 70 treballadors recolzats.

Un futur inclusiu i sostenible

Amb aquests guardons, l'economia social europea reafirma el seu paper com a motor de canvi, capaç d'oferir solucions innovadores i sostenibles a desafiaments com l'habitatge, l'educació, la transició energètica i la integració laboral. Davant de la crisi climàtica, les desigualtats i la incertesa econòmica, l'economia social és un model viable per construir un futur més inclusiu, democràtic i solidari a tota Europa.

REACCIONS DEL COOPERATIVISME, MUTUALISME I FUNDACIONS EUROPEES AL DISCURS DE VON DER LEYEN SOBRE L'ESTAT DE LA UNIÓ

El discurs sobre l'Estat de la Unió pronunciat el passat 10 de setembre per la presidenta de la Comissió Europea, Ursula von der Leyen, va generar diverses reaccions per part d'organitzacions de l'economia social i del tercer sector. CECOP (Confederació de Cooperatives Industrials i de Serveis), Philea (l'associació de filantropia europea) i AIM (Associació Internacional de la Mutualitat) van acollir amb interès diversos anuncis en temes com l'ocupació de qualitat, l'habitatge assequible, el finançament per a la innovació social i la salut pública.

Von der Leyen va situar la seguretat, la competitivitat i la transició verda i digital com a eixos centrals; va anunciar, entre altres coses, una fulla de ruta del Mercat Únic fins a 2028, un paquet per impulsar "scaleups" en tecnologia, i mesures socials com una Estratègia Europea contra la Pobresa, una 'Quality Jobs Act' i un Pla d'Habitatge Assequible. Per a les organitzacions consultades, aquestes iniciatives obrin oportunitats, però només si es tradueixen en normes, recursos i mesures clares.

Passar de les paraules als fets

CECOP ha valorat positivament l'aposta per una 'Quality Jobs Act' i la inclusió de la dimensió del coneixement i innovació en la fulla de ruta del Mercat Únic, però adverteix que aquesta ambició ha de traduir-se en accions concretes: l'eliminació de barreres legals i financeres per a les empreses cooperatives, la inclusió explícita de l'educació en la denominada "cinquena llibertat" del Mercat Únic, i criteris socials en la contractació pública. Giuseppe Guerini, president del CECOP, insisteix que "ara és el moment d'actuar, no només d'enunciar principis", i demana indicadors clars i l'aplicació de criteris socials en el repartiment de contractes i fons públics.

Per la seua banda, AIM va celebrar l'anunci de la Global Health Resilience Initiative (esmentada per la Comissió després del discurs), com un senyal de lideratge europeu en prevenció i resposta sanitària. L'associació defensa que les organitzacions mutuais s'han d'integrar com a "socis essencials" en aquesta iniciativa: "les mutualitats", -argumenta AIM-, "tenen proximitat a la comunitat ciutadana i experiència en equitat i prevenció, per la qual cosa poden ajudar a reforçar la resiliència dels sistemes de salut i a combatre la desinformació sobre vacunes". L'organització ha mostrat la seua disposició a col·laborar estretament amb la Comissió per convertir la proposta en programes concrets.

Resiliència democràtica i reconstrucció

Finalment, Philea va publicar una breu anàlisi que identifica oportunitats rellevants per al sector filantròpic. La Unió d'Estalvis i Inversions (Savings & Investments Union), el Fons Scaleup Europe i les polítiques d'habitatge i ocupació poden obrir vies per a la col·laboració entre fundacions i administracions.

No obstant això, Philea adverteix que la retòrica sobre "resiliència democràtica" i "reconstrucció" ha de traduir-se en pressupostos i marcs que permeten a les fundacions actuar com a co-inversores i sòcies en programes d'impacte social. I recomanen explícitament que les futures polítiques reconeguen les fundacions i organitzacions de l'economia social dins de l'arquitectura financera del Mercat Únic.

Competitivitat amb justícia social

Les tres organitzacions comparteixen un diagnòstic comú: el discurs inclou mesures útils per a la competitivitat i la seguretat -àrees que la Comissió està reforçant- però deixa incerteses sobre com es preservarà la protecció social i la cohesió territorial. CECOP i Philea subratllen la necessitat que instruments com el Fons Scaleup o la fulla de ruta del Mercat Únic incorporen explícitament clàusules que afavorisquen les entitats de l'economia social. AIM, per la seua banda, emfatitza la urgència de convertir la iniciativa sanitària en finançament i en marcs operatius que integren els actors locals del mutualisme.

L'ECONOMIA SOCIAL I LES COOPERATIVES, PRESENTS EN LA DECLARACIÓ POLÍTICA DE LA SEGONA CIMERA MUNDIAL SOBRE DESENVOLUPAMENT SOCIAL A DOHA

El text va ser aprovat després d'un procés de negociació intergovernamental que va tenir lloc a la seu de Nacions Unides a Nova York el passat 9 de setembre.

La 2a Cimera Mundial per al Desenvolupament Social tindrà lloc els dies 4 a 6 de novembre a Doha (Catar).

La Declaració política dels Estats Membres per a la Segona Cimera Mundial sobre Desenvolupament Social, convocada per l'Assemblea General de les Nacions Unides i que se celebrarà a Doha (Catar) del proper 4 al 6 de novembre, fa referència explícita a les cooperatives i a l'economia social i solidària (ESS) en diverses ocasions. El text va ser aprovat després d'un procés de negociació intergovernamental que va tenir lloc a la seu de Nacions Unides a Nova York el passat 9 de setembre.

A l'espera de la seua adopció formal a la Cimera de Doha, la Declaració política reconeix expressament que l'economia social i solidària pot exercir un paper fonamental en l'eradicació de la pobresa, la promoció de la inclusió social i la canalització de la transformació social, contribuint així a assolir l'objectiu de no deixar ningú enrere i a complir l'Agenda 2030 i els seus Objectius de Desenvolupament Sostenible.

En el text es mostra també suport a l'esperit empresarial mitjançant la creació d'un entorn propici, en particular per a les dones emprenedores, les persones amb discapacitat, les persones majors i els joves, recolzant els mecanismes innovadors, les microempreses i les petites i mitjanes empreses (PME), les cooperatives i l'economia social i solidària.

En la mateixa línia, la Declaració Política de Doha inclou un nou compromís respecte de la Declaració i el Programa d'Acció de Copenhaguen, que feia referència explícita i reiterada als agents econòmics i socials que avui dia s'engloba dins de l'àmbit de l'ESS.

Prova d'això són les, concretament, deu referències a cooperatives vinculades a l'ocupació de qualitat, la reducció de la pobresa, el desenvolupament rural i la financiació; nou referències a organitzacions comunitàries associades amb la prestació de serveis, la protecció social i la planificació participativa.

Se sumen a elles les sis mencions a associacions, especialment en el context de la formació i les competències; cinc referències a grups o plans d'autoajuda, principalment en torn al desenvolupament comunita-

ri i les finances, i una més a grups de suport mutu, esmentats entre les institucions de base que promouen la integració social.

Segona Cimera Mundial sobre Desenvolupament Social

L'Assemblea General de les Nacions Unides, a través de les Resolucions 78/261 i 78/318, va decidir convocar la Segona Cimera Mundial per al Desenvolupament Social, una reunió que es produeix trenta anys després de l'històrica Cimera Mundial sobre Desenvolupament Social a Copenhaguen (1995).

Convocada a nivell de caps d'Estat o de Govern, la cimera busca abordar les deficiències i renovar el compromís amb la Declaració de Copenhaguen sobre Desenvolupament Social i el Programa d'Acció, així com amb la seua implementació, i impulsar l'execució de l'Agenda 2030.

Més informació en:

<https://social.desa.un.org/world-summit-2025>

L'ONU ADVERTEIX SOBRE LA NECESSITAT DE SALVAGUARDAR ELS AVANÇOS GLOBAIS EN ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA

Així es va traslladar després de la 54a reunió de la 'Task Force' de les Nacions Unides per a l'Economia Social i Solidària (UNTFSSSE), celebrada el passat 24 de setembre.

En la seua 54a reunió ordinària, celebrada de manera virtual, el Grup de Treball Interinstitucional de les Nacions Unides sobre l'Economia Social i Solidària (UNTFSSSE, per les seues sigles en anglès) va celebrar la inclusió de referències a les cooperatives i a l'economia social i solidària (ESS) en la Declaració Política de Doha, el text de la qual serà adoptat formalment pels Estats Membres durant la Segona Cimera Mundial per al Desenvolupament Social, prevista del 4 al 6 de novembre vinents.

No obstant això, els membres i observadors de la UNTFSSSE van advertir que el reconeixement per si sol no és suficient. Van subratllar que, amb el tancament de l'Any Internacional de les Cooperatives 2025, sense un compromís sostingut en els desenvolupaments pertinents, els avenços més recents corren el risc de retrocedir.

També van alertar sobre les creixents tensions pressupostàries que pateixen les agències de l'ONU i altres organismes internacionals, "que ja estan afectant treballs relacionats amb l'ESS". Van assenyalar, a més, que encara no es disposa de finançament assegurat per a diverses activitats previstes, inclòs el treball preparatori per a l'informe de 2026 del Secretari General de l'ONU sobre la promoció de l'ESS per al desenvolupament sostenible.

Simposi tècnic a Múrcia

La Secretaria va informar també sobre els preparatius de la 5a edició del Simposi Tècnic de la UNTFSSSE, que se celebrarà a Múrcia, Espanya, els dies 4 i 5 de desembre de 2025. L'esdeveniment definirà prioritats per al període 2026-2027 i contribuirà al proper informe del Secretari General, alineant els seus continguts amb agendes globals més àmplies, inclòs el seguiment de la Cimera Mundial sobre Desenvolupament Social.

Finalment, es va presentar una nova publicació del Grup de Treball Tècnic de la UNTFSSSE sobre accés i suport financer, liderat per la UNCTAD, titulada *Boosting the contribution of social and solidarity economy entities to sustainable development: A collection of good practices to strengthen their access to finance*.

El document, realitzat amb el patrocini del Ministeri de Treball i Economia Social i coordinat per Víctor

Meseguer, és un informe de polítiques públiques i una recopilació de bones pràctiques, que proposa estratègies perquè les entitats de l'ESS enfortisquen el seu accés a la financiació i contribuïsquen al desenvolupament sostenible. L'informe suggereix estratègies multilaterals i nacionals, reconeix el paper dual de l'ESS, i protegeix i promou els seus valors fonamentals.

Sobre la UNTFSSSE

La UNTFSSSE (United Nations Inter-Agency Task Force on Social and Solidarity Economy) és una entitat dins del sistema de les Nacions Unides dedicada a visibilitzar i promoure l'Economia Social i Solidària com a motor clau per a un desenvolupament sostenible, just i inclusiu. El seu valor radica a congregar en un front comú nombroses agències de l'ONU, organismes intergovernamentals, xarxes internacionals del sector social i solidari, així com entitats de recerca, per col·laborar en la generació de polítiques, l'accés a finançament, documentació, l'impuls normatiu i la consciència social.

Com a membres, la UNTFSSSE està composta per agències de l'ONU, inclosa l'Organització Internacional del Treball (OIT), l'Oficina d'Afers Econòmics i Socials (UNDESA), la UNESCO, ONU Dones, l'Organització Mundial de la Salut, l'Organització Mundial del Comerç i altres organismes.

Com a observadors participen xarxes i organitzacions de l'àmbit de la societat civil, la recerca i l'economia social com ara CIRIEC, EMES, GSEF (Global Social Economy Forum), RIPESS, l'Aliança Cooperativa Internacional o Social Economy Europe.

SE CELEBRA A SANTA CRUZ DE LA SIERRA (BOLÍVIA) LA TROBADA IBEROAMERICANA D'ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA

El Grup de treball sobre Estadístiques i Mesuraments en matèria d'Economia Social i Solidària va adoptar un acord important sobre les Estadístiques impulsat pel CIRIEC: Sol·licitar a les Nacions Unides i a la seua Divisió d'Estadístiques la inclusió d'un capítol específic sobre economia social i solidària en la pròxima revisió del SCN-2008, en què s'establisquen els criteris-marc de perimetració de l'economia social i solidària, i s'elabore un Manual de Comptes Satèl·lit de l'Economia Social i Solidària.

La Primera Trobada Iberoamericana d'Economia Social i Solidària de l'AECID se celebrà del passat 8 al 12 de setembre a Santa Cruz de la Sierra (Bolívia), un esdeveniment internacional que reuní prop de 100 representants de diferents institucions, organismes internacionals, així com de la societat civil i l'acadèmia de més de 19 països, i en el qual participà per part del CIRIEC el seu president d'Honor, José Luis Monzón Campos, i la presidenta de l'Observatori Iberoamericà OIBESCOOP, Inmaculada Carrasco.

La trobada fou impulsada pel Ministeri de Treball i Economia Social del Govern d'Espanya, juntament amb l'Agència Espanyola de Cooperació al Desenvolupament (AECID), l'Agència Andaluza de Cooperació Internacional per al Desenvolupament (AACID) i l'Escola d'Economia Social d'Andalusia. Durant els quatre dies de l'esdeveniment s'analitzà la situació actual del sector i es debaté sobre com impulsar un model de desenvolupament que contribuís a crear societats més equitatives, justes i sostenibles allà on s'implanta.

En les diferents sessions s'analitzaren els marcs legals i financers de la regió; les metodologies estadístiques i de mesurament d'impacte; el treball en els territoris, en comunitats o en gènere, o el potencial del model d'economia social per fer front a la informalitat en els mercats de treball.

L'economia social en el sistema de comptes nacionals

El Grup de treball sobre Estadístiques i Mesuraments en matèria d'Economia Social i Solidària adoptà un acord important sobre les Estadístiques impulsat pel CIRIEC: "Sol·licitar a les Nacions Unides i a la seua Divisió d'Estadístiques la inclusió d'un capítol específic sobre economia social i solidària en la pròxima revisió del SCN-2008, en què s'establisquen els criteris-marc de perimetració de l'economia social i solidària, i s'elabore un Manual de Comptes Satèl·lit de l'Economia Social i Solidària, així com la creació d'un grup d'experts per a la perimetració i identificació dels diferents actors de l'economia social i solidària".

Com és conegut, existeixen dos sistemes de comptes nacionals d'abast transnacional, el SCN-2008, utilitzat per tot el món, i el SEC-2010, que és una adaptació del SCN-2008 per a la Unió Europea. En cap d'ells és visible l'economia social i solidària, que es troba difuminada en els diferents sectors institucionals d'aquests sistemes de comptes. Aquesta absència suposa un greu obstacle per a l'elaboració d'estadístiques nacionals amb criteris i normes homogènies que permeten anàlisis comparatives tant a nivell internacional com intertemporal.

Full de Ruta per al Futur de l'Economia Social i Solidària iberoamericana

En finalitzar aquesta trobada s'aprovà el "Full de Ruta per al Futur de l'Economia Social i Solidària iberoamericana", definit com el punt de partida per a una agenda comuna que puga ser presentada en fòrums regionals i internacionals, així com en la Cimera Iberoamericana de caps d'Estat i de Govern que acollirà Madrid l'any vinent.

L'ECONOMIA SOCIAL EN INTERNET

VII Trobada ENUIES i VIII Trobada REJIES - Lorca, 2025

<https://sites.google.com/view/encuentro-enuies-2025>

Les pròximes Trobades de la Xarxa ENUIES, de centres i instituts universitaris d'investigació en economia social, i REJIES, de joves investigadors en economia social, se celebraran els dies 4 i 5 de desembre a Lorca, Regió de Múrcia, coincidint amb la Capitalitat Espanyola de l'Economia Social 2025. L'esdeveniment reunirà els investigadors, joves i sèniors, de les càtedres, centres i instituts universitaris d'investigació en Economia Social, amb la Càtedra d'Economia Social de la Universitat de Múrcia (UMU) i la Càtedra Cajamar de Cooperativisme Agroalimentari de la Universitat Politècnica de Cartagena (UPCT) com a amfitrions. Les trobades tindran lloc al campus de la Universitat de Múrcia a Lorca, integrat en el Campus d'Excel·lència "Campus Mare Nostrum" (UMU-UPCT).

2ª Címera Mundial sobre Desenvolupament Social, Doha 2025

<https://social.desa.un.org/es/world-summit-2025>

L'Assemblea General de les Nacions Unides, mitjançant les seues resolucions 78/261 i 78/318, va decidir convocar en 2025 la "Segona Címera Mundial sobre Desenvolupament Social". Reunida al nivell de Caps d'Estat o de Govern, la Címera té com a objectiu abordar les llacunes i reafirmar el compromís amb la Declaració de Copenhaguen sobre Desenvolupament Social i el Programa d'Acció i la seua aplicació, així com donar impuls a la implementació de l'Agenda 2030. La Declaració política dels Estats Membres per a la Címera fa referència explícita a les cooperatives i a l'economia social i solidària (ESS).

Web del 50 aniversari de Consum

<https://www.consum.es/50-aniversario/>

Consum celebra en 2025 el seu 50 aniversari, mig segle d'història, "50 anys de construir una gran família, de sumar persones, il·lusions i esforços. De créixer junts", tal com afirma la web especial dedicada al 50 aniversari de la cooperativa. Tot va començar amb una idea senzilla però poderosa: alimentar-se bé i a bon preu. I amb eixe objectiu i des d'un xicotet local d'Alaquàs va nàixer la Cooperativa. Una missió, la d'oferir una compra completa, oferint productes i serveis que alimenten no sols el cos, sinó també la confiança i l'afecte dels seus clients. 50 anys després Consum continua amb el mateix compromís de 1975, amb la mateixa passió dels inicis, però amb més experiència i més companys, en els seus 977 establiments.

MOOC sobre Emprenedoria social i solidària del IUDESCOOP

Accés a través de la web de l'IUDESCOOP, secció 'Formació', subsecció: MOOC ESS

El IUDESCOOP ofereix un MOOC sobre Emprenedoria social i solidària en el qual utilitza unes breus presentacions en vídeo per part d'especialistes que servixen per a realitzar una aproximació a quatre tipus d'entitats: les cooperatives, societats laborals, associacions i fundacions. El mòdul va dirigit a estudiants, directius, persones sòcies o associades, a persones emprenedores o a persones interessades en la matèria.

Càtedra en Economia Social de la Universitat d'Almeria

<https://www.catedraeconomiasocial.com/>

La Càtedra en Economia Social de la Universitat d'Almeria neix amb el propòsit de crear un espai universitari dedicat a la formació, la investigació, la transferència de coneixement i la divulgació de l'economia social. Forma part de la Xarxa de Càtedres en Economia Social de les Universitats Públiques Andalus, una iniciativa posada en marxa a finals de 2024 amb el suport i el finançament de la Conselleria d'Ocupació, Empresa i Treball Autònom de la Junta d'Andalusia, l'objectiu principal de la qual és oferir als estudiants universitaris una formació complementària que cobreixi el dèficit formatiu històric que tenen en matèria d'economia social, a través de jornades i cursos, articulats preferentment a través de microcredencials universitàries.

Cercle de Líders de Cooperatives i Mútues (CM50)

<https://cm50.coop/es>

L'Aliança Cooperativa Internacional (ACI) ha promogut el Cercle de Líders de Cooperatives i Mútues (CM50), un espai de convergència integrat per 50 líders de les més grans cooperatives i mutualitats de tot el món, moltes de les quals figuren en el 'World Cooperative Monitor'. L'objectiu principal d'aquest grup serà defensar el model econòmic cooperatiu i mutualista en l'escena mundial, destacant el seu potencial i augmentant la seua presència i mida cooperativa per accelerar els ODS.

Laboratori de Polítiques d'Inclusió, del Govern d'Espanya

<https://www.inclusion.gob.es/web/policy-lab>

A través del Laboratori de Polítiques d'Inclusió, el Govern d'Espanya (Ministeri d'Inclusió) impulsa projectes pilot per al desplegament d'itineraris d'inclusió vinculats a l'Ingrés Mínim Vital, finançats amb el PRTR Component 23 (Foment del creixement inclusiu mitjançant la vinculació de les polítiques d'inclusió social a l'Ingrés Mínim Vital). Aquests itineraris estan permetent arribar cada dia a més persones amb una àmplia cobertura per a combatre la pobresa, garantint que la seua efectivitat siga contínuament avaluada, i incideixen en diversos aspectes com l'educació, la digitalització, l'ocupació, l'acompanyament social o la salut.

Coordinadora d'Organitzacions per al Desenvolupament

<https://coordinadoraongd.org/>

La pàgina web de la Coordinadora d'Organitzacions per al Desenvolupament és un espai de trobada, informació i participació que reflecteix el compromís col·lectiu de les organitzacions membres. A través d'ella es comparteixen notícies, recursos, campanyes i oportunitats de col·laboració al voltant de la cooperació internacional, l'educació per a la ciutadania i l'acció humanitària. La web cerca visibilitzar les veus i experiències del sector, oferir eines útils per al treball en xarxa i reforçar la incidència en favor d'un desenvolupament just, sostenible i centrat en les persones.